

0 000253 616515

TISKOVINA

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana
Pošiljatelj Salve d. o. o. Ljubljana

DON BOSKO

oktober 2020

Urednik Marko Suhoveršnik

Uredniški odbor Marko Košnik,
Janez Krnc, Tilen Mlakar,
s. Lucija Nastran, Gašper Otrin

Lektorica Jerneja Kovšca

Grafična zasnova
in priprava za tisk **Bos&Graf**

Izdajatelj Salezijanski inšpektorat
Založba Salve d.o.o. Ljubljana
Naklada 9.500 izvodov
Tisk Tiskarna Januš d.o.o.

Don Bosko je brezplačen.

DAROVE ZA VZDRŽEVANJE

Don Boska in za druge namene
lahko nakažete na račun

SI56 0201 0001 1929 123
sklic 300-01

Salezijanci, Rakovniška 6
1000 Ljubljana

NASLOV UREDNIŠTVA

DON BOSKO

Rakovniška 6

1000 Ljubljana

☎ 059 339 100

@donbosko.revija@sdb.si

🌐 www.donbosko.si

📱📺📷📧📧 Don Bosko Slovenija

SALEZIJANSKI VESTNIK je leta
1877 ustanovil sv. Janez Bosko.

Slovenski salezijanci so leta 1904
začeli izdajati glasilo Don Bosko.
Od 1907 do 1915 je izhajal z
imenom Salezijanska poročila,
od 1916 do 1944 pa z imenom
Salezijanski vestnik. Leta 1969 je
Salezijanski vestnik nadomestil
Zvon Marije Pomočnice, nato pa
je obnovljeni Salezijanski vestnik
ponovno izhajal od 1973 do 2016.
Od leta 2017 izhaja z imenom

DON BOSKO.

Po svetu izhaja
v 132 državah,
v 66 izdajah in
v 31 jezikih.

Ni res, da mladi

danes nimajo dobrega srca. Veliko
jih je, na milijone, ki verjamejo v
življenje in polnost pomena, ki ga jim
je dal Bog. Vedo, da niso poraženi,
ko izgubijo, temveč če obupajo!

ÁNGEL FERNÁNDEZ ARTIME

FOTO: NEŽA LAJEVEC

Muzej Don Boskova hiša

≈ V Valdoccu so odprli nov
muzej Don Boskova hiša.

≈ Razprostira se na
4.000 m² in v 27
razstavnih prostorih.

≈ Prikazuje prenovljene
originalne prostore, v katerih so živeli don Bosko, mama
Marjeta in prvi gojenci oratorija. Don Boskovim sobicam
so se pridružili kuhinja mame Marjete, prva jedilnica in
prostori za delavnice.

≈ Salezijanski muzeolog Cristian Besso je preučil, izbral in
uredil izvirne kose in predmete, ki se navazujejo na don
Boska in čas njegovega življenja, predvsem v sobi,
v kateri je don Bosko živel in delal 26 let, od leta 1861
do leta 1887.

MUSEO
CASA
DON
BOSCO
Valdocco - Torino

Don Bosko po svetu

V litovščini je
Salezijanski ve-
stnik začel izdajati
prvi salezijanec
iz Litve, Antanas
Skeltys, že leta
1927. Danes
izhaja do štirikrat
letno na 36 stra-
neh.

Salezijanski
vestnik izdajajo
tudi na **Tajskem**.
Sodobno obliko-
van in s pestrimi
vsebinami z vsega
salezijanskega
sveta izhaja vsaka
dva meseca na 40
straneh.

Afriška vizitator-
rija Velika jezera
že deveto leto
izdaja Salezijanski
vestnik za države
Burundi, Ruanda
in Uganda. Vse-
bina je v franco-
skem in angle-
škem jeziku.

NE IZGUBIMO UPANJA!

PETER KONČAN, SDB
INŠPEKTORJEV VIKAR, VODJA DOMA JANEZA BOSKA RAKOVNIK

Živimo v res nenavadnih časih, zato tudi v tokratnem uvodniku ne moremo mimo krize, ki zadeva ves svet. V trenutku smo morali spremeniti stil življenja in navade, ki so se nam še do pred kratkim zdele samo po sebi umevne in nič ne kaže, da se bomo tako kmalu vrnili v takšno normalnost, kot smo jo poznali pred korona krizo.

Ljudje se zelo različno odzivamo na spremembe. Nekateri se takoj prilagodijo, drugi za prilagoditev potrebujejo precej časa in so tretji, ki zanikajo novo resničnost in s tem obstanejo v nekem drugem času ter delajo in govorijo nelogičnosti. Presenetilo me je, kako hitro so se po svetu razširile teorije zarot in kako hitro so mnogi postali »strokovnjaki« za najbolj zapletena vprašanja medicine in človeštva. Čedalje več ljudi verjame raznim influencerjem, ki prodajajo svoje teorije, ki jih naslanjajo na razna populistična in površna mnenja ter s pridom izkoriščajo zmedo in strah ljudi za svojo popularnost in profit. Poleg raznih ljudi v stiski so še posebej na udaru mladi. Zaradi te situacije se mi danes zdi kritično razmišljanje ena od ključnih kompetenc, za katero moramo mlade usposobiti in vzgojiti. Le če bodo znali ločiti zrna od plev, bodo lahko s pokončno hrbtenico in s pravo vizijo zastavili svoje življenje in s tem pomagali svet spreminjati do te mere, da bo našel prave odgovore za izzive, ki ga čakajo.

In kakšen odgovor nam na vse to daje Jezus?

Največje sporočilo je gotovo sporočilo upanja. Krščansko upanje ni nek utopistični pogled na svet, ki bi zanikal stiske in težave in bi poudarjal samo lepo in dobro. Kristja-

ni smo ljudje upanja, ker verjamemo, da je Jezus svet že odrešil, da smo varni v njegovih rokah ter da ni vse odvisno od nas, ker je Njegov Duh tisti, ki ima končni ključ za rešitev problemov in stisk. To upanje nam najprej daje globok mir, da lažje presodimo situacijo, smo bolj pripravljeni na spremembe in sprejemamo boljše odločitve. Nato nas vabi, da se v veri in molitvi obračamo k Njemu, saj je samo Jezus res pravi in resnični influencer, ki nas ne bo razočaral in zlorabil za svoje lastne interese. Upanje pa je tudi globok in pomemben vzgib vsakega napora in akcije. Vabi nas, da gremo od zaprtosti k odprtosti in od individualizma k solidarnosti.

To je tudi salezijanski pogled. Don Bosko je doživel veliko težkih trenutkov, vključno z epidemijo kolere, a ni izgubil upanja. Nasprotno, odzval se je in spodbujal tudi druge, da so se dejavno odzvali in pomagali drugim. S tem nam je konkreten zgled vere in upanja. Po njegovem zgledu bodimo tudi mi prinašalci upanja v okolja, v katerih živimo in delamo.

FOTO: DOM JANEZA BOSKA RAKOVNIK

PRIJATELJI, BRATJE, OČETJE

Na praznik Marijinega rojstva je v baziliki na Colle Don Bosco v Italiji potekala slovesnost izpovedi prvih redovnih zaobljub. Devet mladih fantov, med njimi Domen Kos iz župnije Goriče, je stopilo na pot redovniškega življenja v salezijanski družbi. Vrhovni predstojnik, ki je vodil slovesnost, je zelo sproščeno in neposredno nagovoril nove mlade salezijance in vse navzoče. V nadaljevanju povzemamo nekaj njegovih misli.

ÁNGEL FERNÁNDEZ ARTIME, SDB
VRHOVNI PREDSTOJNIK SALEZIJANCEV

Ko smo pred začetkom svete maše stali v procesiji, sem pomislil, kako sem pred 42-imi leti, štiri dni prej, izpovedal prve redovne zaobljube. Lahko vam zagotovim, da se spomnim vsega! Kdo se bo vprašal: »Ali je mogoče vse življenje živeti kot don Boskov salezijanec? Je vesel?«

ZAVEZA Z BOGOM

Jaz vam pravim: »Da!« Poglejte naokrog in ozrite se po svetu na 14.000 salezijancev. Da, če živite zaljubljeni v življenje, v poklic, v to, kar nosite v srcu. Čez nekaj trenutkov boste izpovedali: »Bog Oče, posvetil si me na dan krsta. Danes se jaz popolnoma darujem tebi.« Kako je lepa ta zaveza! Bog, ki naredi zavezo med seboj in vsakim izmed vas. Bog je v zavezi z vsemi. Pomislite na starše: kako lepa zaveza Boga z njuno ljubeznijo. On bo vedno ostal z vami in vam zvesto dajal moč. Mi naredimo, kar lahko. Smo samo ljudje, včasih obupani, utrujeni, krhki ... tako je. Toda če nekdo v srcu ohranja zavest, da je ves od Boga za druge, vam povem, da vas ni treba biti strah.

PREDANI POSLANSTVU

Želite biti don Boskovi salezijanci v današnjem svetu, ki je očarljiv. Nisem dejal, da je lahek. Je očarljiv. Če nekdo živi salezijanski poklic z vsem srcem, je vesel. Če nekdo

v kakršnem koli življenju išče udobje, je izgubljen. Če se nekdo poroči zaradi udobja, bo sozakonec trpel. Če nekdo želi biti salezijanec v udobju, bomo drugi trpeli. Veselo življenje je mogoče živeti, ko nekdo reče: »Od sebe želim dati najboljše.« Papež Frančišek opozarja vas mlade: pazite na udobje in kavče. Mlad salezijanec ne more živeti na kavču. Salezijanec pri sedemdesetih letih ne more živeti na kavču! [...] Čakajo vas mladi. Ne vem, kje, ampak vas čakajo. V vas čakajo prijatelja, včasih brata ali očeta. Toli-

“

Torej ne pozabite: najprej velika ljubezen do Boga in globina življenja. Če kdo nima globokih korenin v srcu, se bo po dveh, treh letih posušil. Samo globoko življenje vam bo dajalo moč. Drugič: darujte najboljši del sebe mladim, posebno najbolj potrebnim. In nazadnje: hodimo skupaj.

”

FOTO: MARKO SUHOVERŠNIK

ko mladih nima očeta. Ko je salezijanec pristen don Bosko danes, lahko čudovito rešuje življenja mladih. Ko sem v preteklih šestih letih obiskal 100 dežel, sem vsak dan videl prave čudeže: ne ozdravitev raka, temveč salezijansko vzgojno ljubezen, ki spreminja življenja mnogih mladih! Nič niso pričakovali, a so našli razloge za življenje. Čudovito je živeti na tak način. [...]

Cerkev potrebuje salezijance, ki imajo srce prednostno namenjeno za najbolj potrebne, tiste, ki so trkali na vrata oratorija v Valdoccu in jim je mama Marjeta ponudila prostor za spanje. Ti so ostali z don Boskom. Hvala Bogu se na vseh koncih sveta pogosto nahajamo med najbolj potrebnimi. Edina pot Družbe, da bo živela naslednjih 100 let, je, da nikoli ne pozabi na Boga in na mlade v težavah. Mladi ne potrebujejo zidov, stavb; potrebujejo prijatelje ob sebi, ki jih spremljajo na poti življenja in jih odpustijo v njihovi sreči.

SKUPNA POT

Salezijanec ni salezijanec, če živi sam. »Toda zelo sem dober, sposoben sem pritegniti mlade ...« Pravim ti: »To boš delal s sobraty salezijanci, tudi s starčkom, ki včasih moti, z ravnateljem, ki pravi, da počakaj, gremo bolj počasi ...« Ni res, da kjer je salezijanec, tam je Družba. Ko se salezijanec loti katere-

gakoli poslanstva in v srcu nosi svoje sobrate, misli v duhu skupnosti, dela skupaj – pa ne pravim, da moramo vsi delati isto – tedaj je to pravo poslanstvo. V izpovedi bom od vas slišal obljubo Bogu: »Želim živeti s svojimi sobraty salezijanci.« Dragi sobratje, svet danes potrebuje to pričevanje, ki ga ni moč kupiti: bratstvo, ki je možno med nami, v katerem nismo zaradi naklonjenosti, temveč verujemo, da lahko v Jezusovem imenu uresničimo lepe sanje.

BESEDA STARŠEM

Niste izgubili sina. Hitro pride skušnjava: »O, Gospod, izgubil sem svojega sina. To ni res!« Za vse življenje ste dobili sina, ki bo vedno mislil na vas, vam bo blizu in vam bo namenjal ves možen čas. To vam pravim iz lastnih izkušenj. Dragi starši, hvala vam za življenje in družino, saj smo sad družinske ljubezni. Nismo prišli z neba. Rojeni smo bili v družini. Toda danes ne izgublajte sina. Kdo poreče: »Upal sem, da bo sin velik pravnik ... veselil sem se petih vnukov ...«

Naj vam takoj zastavim vprašanje: »Želite izpolniti svoje sanje za sina ali želite srečo svojemu sinu?« Zaupajte Bogu. Bog vam je dal največje darilo: »Ta tvoj sin bo eden od mojih učencev med mladimi!« V to morate verjeti! In če ne verjamete, prosite Gospoda za dar odkritja, da vam je dal veliko milost.

KDO JE KRIV ZA PREKOMERNO TEŽO?

BOŠTJAN JAMNIK, SDB
DELEGAT ZA SALEZIJSKO MLADINSKO PASTORALO

Pred kratkim so bili na družbenih omrežjih razkriti izsledki nove raziskave, ki je pokazala, da se je od marca naprej (v času korone) povečala telesna teža mladostnikov in hkrati zmanjšala njihova aktivnost. Po domače povedano: otroci in mladi (pa verjetno še kdo drug) so se zaradi manj gibanja v zadnjem polletju zredili.

Ne bi rad iskal krivca, vendar bodo mnogi napisali, da je za to kriva trenutna situacija. Najlažje je krivdo pripisati drugemu in na ta način opravičiti samega sebe. Za povečano telesno težo je kriva korona, za zmanjšano gospodarsko rast je kriva vlada, za brezposelnost so kriva kapitalistična podjetja in centri za socialno delo, za vedno več korupcije je krivo sodstvo, za vedno manjši obisk sv. maš so krivi starši, za ...

POMAGAJ SI SAM IN BOG TI BO POMAGAL

V delu z ljudmi velja načelo subsidiarnosti. »Načelo pravi, da se morajo stvari urediti v najmanjšem, najnižjem ali najmanj centraliziranem mestu. Ali bolj po domače: Višji v hierarhiji zaupa nižjemu, da ta reši čim več izzivov na svojem nivoju, s svojimi sposobnostmi. Še bolj razumljivo je načelo predstavil dr. Karel Gržan na enem od svojih predavanj za starše. Takole pravi: Kar (otrok*) more (v smislu zmora), mora (v smislu narediti).«¹

V delu z otroki in mladimi se zelo hitro zgodi, da postanemo »odrešitelji«. Vemo, kaj je

potrebno narediti in to naredimo namesto njih. Rešujemo situacijo, vendar velikokrat gasimo požar in hkrati podpiramo lenobo. Zato se ob tem postavlja vprašanje, ali je to res optimalna rešitev.

Preventivni vzgojni sistem temelji na prepričanju, da je v vsakem človeku nekaj dobrega. To dobro je potrebno najti in ga okrepiti. Vsak mlad človek lahko iz sebe naredi nekaj dobrega. Upanje je temeljna drža. Velikokrat je dovolj, če verjamemo vanj, dokler on sam ne začne verjetni sam vase. Hkrati je potrebno vzbuditi zavest skupne vzgojne odgovornosti. Za dobro mladega človeka ni odgovorna samo družba, država, družina Za življenje je najprej odgovoren vsak posameznik.

VIRI MOČI

Velikokrat seveda to ne zadostuje. Zato je potrebno poiskati vse možne »vire moči«. To pomeni, da skušamo odkriti vse tiste njemu bližnje možnosti, močne točke, osebe, ki bi mu pomagale premagati trenutne težave.

V prvi vrsti je seveda to primarna družina v širšem smislu besede. Torej ne samo starši, temveč tudi strici, bratrance, kot kristja-

¹<http://preprostost.si/2010/03/16/nacelo-subsidiarnosti-dobro-ga-je-poznati-in-upostevati/>

ni pa imamo ob sebi tudi botre (krstne ali birmanske). Prav oni so lahko močna opora in neizkoriščen vir moči.

Neprecenljiv vir moči so za mlade prijatelji. Problem je v tem, da lahko postanejo tudi »viri slabosti«. Torej nekaj, kar jih potegne še globlje v slabo.

Mladi se vključujejo tudi v druge socialne mreže, različne skupine, ki lahko postanejo dodatna oporna točka. Pri tem bi bilo dob-

ro premisliti, katere od teh mlademu res pomagajo, koristijo in katere so na nek način beg pred lastno resničnostjo.

Ko mlad človek prepozna v Cerkvi nekaj dobrega in se čuti sprejetega, je to lahko odličen vir moči v osebni in duhovni rasti.

Šele na koncu lahko pridejo na vrsto tudi viri moči v širši družbi in nenazadnje državne institucije. Prevečkrat jih vključimo veliko prezgodaj.

“

V celotni zgodovini Cerkve je bila močna točka tudi cerkveno občestvo ali župnijska skupnost, ki se seveda konkretizira v mladinski, animatorski, ministrantski ali kakšni drugi skupini.

”

JE PREKOMERNA TEŽA REŠLJIV PROBLEM?

Prekomerna teža mladih, kakor tudi mnogi drugi problemi, s katerimi se srečujemo, so marsikdaj rešljiv problem. Vse pa je odvisno najprej od želje posameznika in njegove volje, saj lahko določene probleme posameznik reši sam. Pri drugih pa potrebuje pomoč; če si to seveda prizna in jo je pripravljen sprejeti. Za vsakega izmed nas pa seveda ostaja vprašanje: Ali sem jaz tisti pomembni TI, na katerega se bo določeni posameznik obrnil? Koga lahko še vključimo, da bomo skupaj lažje celostno pomagali mladim?

FOTO: SMP

*Bog nas je
z razlogom
izbral in se
nas dotaknil*

POGOVARJALA SE JE
BLAŽKA MERKAC, SaIS

**Pablo, v Španiji si del salezi-
janske mladine. Prav tako учиš
v salezijanski šoli. Preden se
dotakneva tvojega salezijanske-
ga poslanstva, se nam lahko na
kratko predstaviš?**

Seveda. Sem Pablo in prihajam iz majhnega mesta v središču Španije (Valdepeñas). Diplomiral sem iz angleščine in francoščine in nato tudi magistriral na področju izobraževanja. Vmes sem študiral tudi v Veliki Britaniji in Kanadi, kjer sem se izpopolnil v svoji angleščini in francoščini. Že šest let učim v salezijanski šoli, kjer imamo okoli 1200 učencev, od vrtca pa vse do poklicnega usposabljanja. Trenutno poučujem v srednji šoli. V prostem času imam rad šport, filme in naravo. Moja strast so potovanja in vedno izkoristim priložnost za obisk novih krajev, spoznavanje drugih ljudi, učenje drugih kultur.

Ponosen sem, da sem del salezijanske družine. Poleg aktivnega udejstvovanja pri salezijanski mladini v Španiji zastopam tudi Južno regijo v koordinacijski ekipi salezijanske mladine Evropa in Bližnji Vzhod.

**Že kar nekaj let si aktivno vklju-
čen v dogajanje salezijanske
mladine. Kako si spoznal salezi-
jansko družino, kako si se vključil
v njihove programe?**

Če sem iskren, v svojih najstniških letih nisem nikoli imel stikov z njo. V domačem kraju so sestre HMP, ki imajo šolo in imajo ob koncih tedna oratorij za okoliške otroke.

Ko sem bil star 17 let, sem moral za praktični del diplome na temo Monitor dejavnosti v prostem času opravljati prakso. Prijatelj mi je predstavil oratorij in mladinski center, kjer sem več mesecev

pomagal pri njihovih dejavnostih. Tam sta se don Bosko in Marija Mazzarello dotaknila mojega srca. Ko sem končal pripravništvo, sem bil popolnoma prepričan, da sem našel svoje mesto. Všeč mi je bilo, kako so bile sestre prisotne v na-

šem življenju in so ustvarjale odnose z vsemi. Tu sem se počutil sprejetega, ljubljenega, samozavestnega. Zdaj, 12 let kasneje, sem še vedno animator v mladinskem centru, spremljam skupino mladih in sodelujem v naši župniji, kjer v zboru igram kitaro.

Včasih me ljudje vprašajo, ali se splača biti tako vpet v salezijansko družino. To je včasih težko razumeti, toda da, definitivno je, počutim se resnično srečnega in hvaležnega.

Pri vas imate zanimiv dogodek Campobosco. Nam lahko opišeš, kaj je to, komu je namenjen, kaj je namen?

Campobosco je eden glavnih salezijanskih dogodkov, ki ga organiziramo skupaj s salezijansko mladino Portugalske. Poteka vsake štiri leta, na njem pa sodeluje okoli 800 mladih. Srečanje je namenjeno mladim, starim od 19 let naprej, ki so del mladinskih skupin ali pa so animatorji v salezijanskih mladinskih centrih.

Izhodišče je vedno Barcelona, kjer je bil don Bosko leta 1886, dve leti pred svojo smrtjo. Pot se po prečkanju Francije nadaljuje skozi severno Italijo. Mladi ves čas bivajo na Colle Don Bosko, od koder nato odhajajo in obiskujejo kraje, kjer se je rodila in se širila salezijanska karizma. Obišče se vse pomembne kraje don Boska in Marije Mazzarello. Mladi se na tem romanju približajo Božji besedi, odkrivajo ljubezen Boga Očeta, bližino Jezusa in se navdušujejo nad stvarmi, ki sta jih z vero in zaupanjem dosegla don Bosko in Marija Mazzarello.

Na zadnjem sem med organizatorji sodeloval tudi jaz. Tema se je povezovala s prvim oratorijem in škofovsko sinodo: vera, razločevanje, poklic in osebno spremstvo.

Ime

Pablo Osorio

Starost

29

Bržava

Španija

Kraj

Valdepeñas

Župnija

Marijino vnebovzetje

Najljubši letni čas
pomlad

Najljubša knjiga

Finis Mundi

Bržava,

ki bi jo rad obiskal
Kanada

Najljubša pesem

American Pie (Don McLean)

Najljubši svetnik

Janez Pavel II.

Najljubši citat

iz Svetega pisma

Psalm 34,7-9

Ta nesrečnik je klical
in GOSPOD je slišal,
iz vseh njegovih stisk ga je rešil.
Angel GOSPODOV utrjuje tabor
okrog tistih, ki se ga bojijo,
da jih rešuje.

Okusite in glejte,
kako dober je GOSPOD.
Blagor možu, ki se zateka
k njemu!

VSE FOTO: OSEBNI ARHIV

Mlade so spremljali salezijanci, sestre HMP in animatorji. Geslo je bilo »Šli bomo na pol«, kot povzetek obljube, ki jo je don Bosko dal svojemu nasledniku don Rui.

Med to pandemijo je bilo in je še vedno težko imeti kakršne koli programe za otroke in mlade. Kako vam je uspelo v Španiji, da ostanete povezani? Imate kakšne načrte za naslednje mesece, saj se zdi, da večjih srečanj ne bomo mogli organizirati?

Socialna omrežja so danes ključna. Med karanteno smo na spletu organizirali nekaj molitev, pričevanj, rožni venec ... Vsak konec tedna so različni salezijanci maševali preko spleta. Eden mojih najljubših trenutkov je bilo bdenje v noči pred 24. majem ob praznovanju Marije Pomočnice, kjer se je v molitvi (preko Zooma) združilo več kot 300 mladih.

Ker je v naših rokah veliko odgovornosti do naših mladih, saj jim moramo nekako ponuditi izkušnjo živega Boga, jih opogumljati in spremljati, smo sedaj v procesu razmisleka in načrtovanja aktivnosti za prihodnost. Trudili se bomo po najboljših močeh in prosili Boga, da vodi naše korake.

Vrhovni predstojnik je napovedal Vezilo 2021 z geslom: Žene nas upanje: »Glej, vse delam novo!« (Raz 21,5). To je kot odgovor na situacijo, v kateri živimo zdaj. Kako ti ohranjaš upanje? Imaš predlog za mlade, ki ga izgubljajo?

Že prej sem omenil, da je moj najljubši citat iz psalma 34: »Ta nesrečnik je klical in GOSPOD je slišal, iz vseh njegovih stisk ga je rešil.« Bog nas nikoli ne zapusti. Resnično živimo v težkih časih, a moramo na svoje življenje gledati na način salezijanskega optimizma. Imamo tudi srečo, da smo del salezijanske družine. Nič v življenju ni mogoče doseči brez podpore ljub-

ljene družine, prijatelja, animatorja, salezijancev, sester HMP ... Ko se v življenju stvari zalomijo, je ena stvar, ki resnično pomaga, da je človek na pravi poti, dober nasvet in podpora drugih. Tu se začne spremljava.

Pri sebi vidim, da se po pogovoru z duhovnim voditeljem vedno prebudi novo upanje in trdno prepričanje, da bi moral biti Kristus jedro mojega obstoja. Ta misel popolnoma napolni moje srce z mirom.

Pablo, hvala za tvoj čas. Kaj bi za konec sporočil salezijanski mladini v Sloveniji?

Bog nas je z razlogom izbral in se nas dotaknil. Smo protagonisti svojega življenja in vsi imamo od-

Mladi smo ...
... kreativni in navdušeni.

govornost, da se odzovemo in živimo svoje poslanstvo v polnosti. Salezijanska mladina v Sloveniji, hvala vam za to. Naj vam povem, da imam še vedno v načrtu, da vas obiščem.

NOVO ŽIVLJENJE S KRSTOM

Od zadnje Uskovnice je minilo že lep čas. Počitnice so se prevesile v delovne dni. Sonce izgublja svojo moč in megla je vse pogostejša jutranja dobrodošlica. Kaj pa tvoje srce, se še veseli življenja vsak dan znova ali je postalo bolj megleno in medlo?

Krst. Tema, o kateri smo na letošnjih tednih kar nekaj govorili, jo preučili in spoznali. Jezus ti s krstom obljublja novo življenje. Življenje v polnosti, življenje v veselju. Včasih so to besede, ki preveč ostanejo v zraku in ne vidimo, kako bi lahko iz njih živeli.

Zato vam pravim in vas rotim v Gospodu: ne živite več, kakor živijo pogani, v ničevosti svojega uma. Vi pa se niste tako učili Kristusa, če ste ga le poslušali in se dali o njem poučiti, kakor je resnica v Jezusu. Zato opustite laž in govorite resnico vsak s svojim bližnjim, saj smo med seboj deli enega telesa. Jezite se, a nikar ne grešite; sonce naj ne zaide nad vašo jezo in ne dajajte prostora hudiču. Kdor krade, naj ne krade več, ampak naj se trudi s svojimi rokami in dela to, kar je dobro, da bo lahko dal tistemu, ki je v potrebi. Naj izginejo med vami vsakršna ujedljivost, vsakršno besnenje, jeza, rohne-

nje in preklinjanje z vsakršno hudobijo vred. Bodite drug do drugega dobrosrčni in usmiljeni ter drug drugemu odpuščajte, kakor je tudi vam Bog milostno odpustil v Kristusu.

Pavel ti v tem pismu jasno piše. Piše ti, kaj opusti. Piše ti, kako živeti to novo življenje, ki ga Bog podari po zakramentu krsta, da bo polno in veselo. To življenje bo novo, ker bo drugačno. Pa mi povej, če nisi vesel, ko vidiš osebo, ki ji ni potrebno lagati, da se veseli življenja. In če nisi vesel, ko vidiš osebo, ki širi optimizem namesto zagrenjenosti?

Tako kot so se navzoči veselili Jezusovega krsta, so se tvoji bližnji veselili tvojega. Dajem ti izziv, napiši SMS sporočilo svojemu botru ali botrci in mu/ji tako pokaži, da si mu hvaležen, da je sprejel to nalogo in se veseli tvojega življenja s tabo.

TVOJA USKOVNIŠKA KAPLJICA

Ob prenovi uskovniške koče smo zamenjali tudi streho. Nekaj skodel je bilo še uporabnih, zato smo iz njih izdelali **USKOVNIŠKE KRIŽE** in nanje vžgali uskovniško geslo »Učenci smo vsi enako«.

Križ lahko dobiš za simbolično ceno 35 evrov (letos mineva 35 let od prvih Uskovniških tednov) in s tem pomagaš pri nadaljnji obnovi koče.

KAKO? Nakaži dar na **Fundacija don Bosko** (Rakovniška ulica 6, 1000 Ljubljana) TRR **SI56 0205 8026 2282 413**, s pripisom namena **USKOVNIŠKI KRIŽ**. Kontaktiraj nas na e-pošto (fundacija@sdb.si) oz. telefon (030 362 800) in dogovorili se bomo za način prevzema.

ZAKAJ OBSTAJAJO NADLEŽNI LJUDJE?

KLEMEN BALAŽIČ, SDB
DELEGAT ZA SALEZIJANSKO POKLICNO PASTORALO

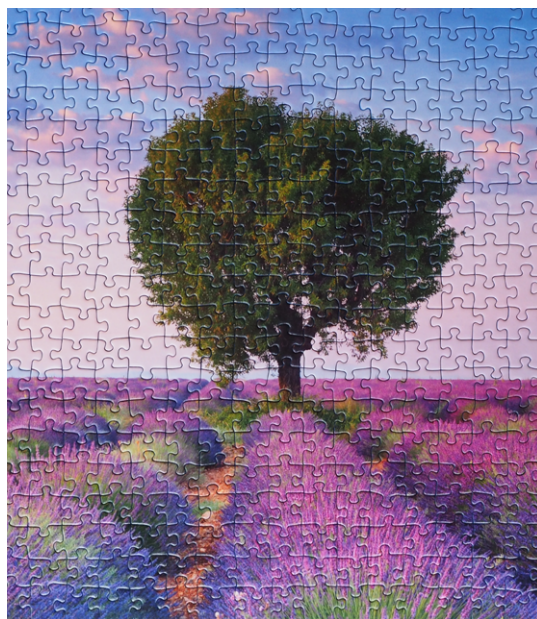
DOVOLITI, DA SI LJUBLJEN

Živim zato, da bi se naučil ljubiti. To je temeljna naloga mojega bivanja. Rojen sem, da spoznam, da ljubim, služim Gospodu v tem življenju in v prihodnjem ter da dovolim Bogu, da me ljubi. Na nagrobnem kamnu Chiare Corbella je vklesana lepa misel: »To, kar je v življenju res pomembno, ni nekaj narediti, temveč roditi se in dovoliti, da si ljubljen.« Rojen sem, da ljubim. V tem izzivu ni prav nič neobičajnega, če me na tej poti kakšna oseba moti, ovira, je nadležna. To je test, pot, na kateri rastem – hočem biti potrpežljiv in se učim prenašati ljudi. V resnici pa me neznosni ljudje učijo modrosti. Če se odločim, da bom rastel, pomagam svojemu srcu, da raste.

KAJ PRIČAKUJEM, ČE JE MOJA RAST PRAVILNO USMERJENA?

Če je moj cilj ljubiti, potem možnost, da bom postavljen na preizkušnjo, ni tako nevzdržna. Ljubezen gradimo s pomočjo potrpežljivosti. Živimo z miselnostjo uporabi in odvrzi. Stvari moramo imeti takoj in ne smejo trajati. Ljubezen pa je zvesta. Božja ljubezen je večna, naša ljubezen pa si prizadeva, da bi takšna postala. Ljubezen je stalna in nerazvezljiva. Vsa ljubezen, ne le v zakonu. Vsak resničen odnos je nerazvezljiv, se ne prekinja. Vsako prijateljstvo je nerazdružljivo, kadar je resnično, vsako resnično bratstvo je neločljivo. To zahteva potrpežljivost.

Vstopiti moramo v globino, v tisto globino, ki je v samem središču in resnici bivanja: ro-

jeni smo, da bi se naučili umetnosti prave ljubezni. Nadležni ljudje so popolni učitelji, konkretna, resnična in živa vaja.

Športnik, npr. kolesar, ki želi zmagati na tekmovanju, se mora v času treninga spopasti z resnimi preizkušnjami. Tudi mi smo takšni: naučiti se moramo ljubiti kot Jezus Kristus, potem pa se pritožujemo, ko nam Bog ponudi priložnost. Bog nam je v svojem usmiljenju podaril naše nadležneže, držimo jih tesno blizu srca. Če namreč izgubimo njih, bomo izgubili pot ljubezni.

POTRPEŽLJIVOST POSVEČUJE

Tistega večera, 12. maja 1886, je prišel don Bosko v Grenoble, utrujen in uničen od dolgega potovanja. Tri mesece je potoval iz Turina v Francijo in Španijo. Naložil si je rundo

»TO, KAR POSVEČUJE, NI TRPLJENJE,
AMPAK POTRPEŽLJIVOST.«

Don Bosko

zmogljivosti, kajti v Rimu je gradnja svetišča v čast Srcu Jezusovemu zastajala zaradi kroničnega pomanjkanja denarja. Rektor semenišča ga je prisrčno sprejel. Zelo je bil zaskrbljen zaradi njegove usmiljenja vredne utrujenosti in ga je bratsko nagovoril: »Predragi oče, nihče bolje od vas ne ve, kako trpljenje posvečuje.« Don Bosko si je dovolil, da ga je malo popravil, in je zatrdil: »To, kar posvečuje, ni trpljenje, ampak potrpežljivost.«

Velikanska don Boskova potrpežljivost ni bila samo neka fraza, izrečena v efektu, bila je sinteza njegovega življenja; z veliko truda in trpljenja.

Don Bosko je pogosto dejal, da naj ima vzgojitelj tri kreposti:

1. potrpežljivost,
2. potrpežljivost,
3. potrpežljivost.

V PREIZKUŠNJAH SE NASLONI NA BOGA

Zavedajmo se, da vsakdanjih težav, s katerimi se srečujemo, ne nosimo sami. Prav v teh trenutkih smo povabljeni, da se naslonimo na Boga. Prav Bog je najboljši učitelj potrpežljivosti. Koliko nadležnih ljudi prenaša prav On? Mogoče sem celo med njimi?!

Nadležne ljudi prenašati je eno od duhovnih del usmiljenja in mislim si, da je težko delo usmiljenja. Pot k Bogu je tlakovana z borbo proti grehu, dela usmiljenja pa odtehtajo marsikakšen greh. S tem kratkim razmišljanjem sem želel povedati, da se odpuščanje grehov ne »dogaja« zgolj v spovednici, ampak marsikdaj v čisto konkretnem življenju, ko prenašamo drug drugega in se učimo odpuščati.

*Nekaj misli je vzetih iz knjige **Samo ljubezen** ustvarja, Fabio Rosini, Emanuel 2019.*

SALEZIJANSKI MOLITVENI NAMEN

NOVEMBER

Za pokojne duhovnike, redovnike in misijonarje,
ki so svoje življenje darovali za rast
Božjega kraljestva.
Naj v Bogu najdejo svoj mir in večno veselje.

DECEMBER

Za družine, da bi našle čas za molitev
in vzgajale otroke za vero.

JANUAR

Za člane salezijanske družine,
da bi po don Boskovem zgledu
goreče delali za nove duhovne poklice.

PETER PAN: OBSOJENEC NA VEČNO MLADOSTNIŠTVO

GAŠPER M. OTRIN, SDB
RAVNATELJ DOMA JANEZA BOSKA, ŽELIMLJE

Prepričan sem, da vsak najstnik vsaj okvirno pozna več kot sto let staro zgodbo Petra Pana, v zeleno oblečenega mladeniča iz dežele Nije, ki je vedno v družbi Zvončice in Wendy in beži pred zlobnim kapitanom Kljuko.

Lepa pravljica, bomo rekli, ali pa tudi ne. Zgodba Petra Pana je vse prej kot pravljíčna, prav nasprotno, je tragična usoda marsikaterega mladega človeka današnjega časa. Znameniti stavek »nikoli nočem odrasti« postavi Petra Pana za ikono 'večnega mladeniča'.

SINDROM IZ PRAVLJICE

Sindrom Petra Pana je leta 1983 skoval dr. Dan Kiley in z njim označil osebe, ki tako kot lik Petra Pana ne želijo odrasti in prevzeti vedenja in odgovornosti, ki ustrezajo njihovi starosti. Že sam pogled na današnjo družbo nam razkriva, kako močno so zabrisane meje med dobo odraščanja in odraslostjo.

**LAHKO OTROKOM IN MLADIM
OMOGOČIMO, DA BODO ZMOGLI
IN SI ŽELELI ODRASTI,
KER V ODRASLOSTI NE BODO VIDELI
GROŽNJE, AMPAK PRILOŽNOST
IN OBLJUBO?**

Navzven se to pozna že na ulici, kjer lahko opazimo hčerko in njeno mamo, oblečeni v skoraj identična oblačila, poslušata isto glasbo in imata zelo slično gestikulacijo. Navznoter pa to za osebo pomeni, da je iz-

razito egocentrična, narcisoidna, se nezrelo vede, ni zmožna sprejemati odločitve, ne želi si odrasti in si ustvariti družine. Psihoanalitik Carl Gustav Jung je za Panov sindrom uporabil latinski izraz *puer aeternus*, ki ga je prevzel iz rimskih epskih pesnitev in tako na svoj način tudi znanstveno utemeljil 'večnega mladeniča'.

LETANJE IZ DEŽELE V DEŽELO

Peter Pan v pravljici brezbrizno leta iz dežele v deželo. Večino časa je počel samo tisto, kar je ustrezalo njemu, in se pri tem ni kaj dosti zmenil za ostale, za skupnost in za potrebe drugih. Tudi njegovi odnosi so nekakšno letanje sem in tja. Peter ima na svoj način rad Wendy, a z njo ne bi zgradil trdnega razmerja, ne bi delal obljub, rad bi ostal brez obveznosti, brez zaveze. Ker se ne želi vezati, zapusti Wendy, Zvončico pa nenehno vleče za nos. Letanje je lahko dobra prispodoba tudi za virtualne odnose. Raziskave kažejo, da je pri mladih v Sloveniji veliko odstopanje glede števila bližnjih prijateljev v primerjavi s številom virtualnih prijateljev. Če temu pridamo podatek, da mladi danes v povprečju preživijo na spletu 4,58 ure na dan, nam hitro postane jasno, da je »letanja« med virtualnimi odnosi najbrž res veliko. Manjka torej pristanek, ki pomeni trdnost, tudi v odnosih.

STARANJE DRUŽBE OZIROMA KDO BO SPLOH ŠE MLAD

Zadnje sociološke raziskave kažejo, da se slovenska družba stara. Leta 2050 naj bi dosegli razmerje med mladimi in starejšimi s količnikom 1 : 2. Kot družba smo označeni kot tista s »protektivnim otroštvom« predvsem zaradi velikega aganžmaja staršev za otrokovo dobro počutje. V kontekstu Evropske unije Slovenija dosledno izkazuje eno najvišjih povprečnih starosti glede odhoda mladih od doma, kar malo čez 28. leto starosti. Kot družba se torej počasi in konstantno staramo, a imamo na drugi strani fenomen neodraslih Petrov Panov. Tistih, ki zrelo obdobje svojega življenja živijo, kot bi bili še vedno v obdobju mladostništva.

JEZUSOV: »ČE NE POSTANETE KAKOR OTROCI«

Odraščanje in zorenje nikakor ne pomeni izgube otroka, ki ga vedno nosimo v sebi. Hkrati pa tudi ne pomeni, da otrok v nas prevladuje in celo ovira življenje odrasle osebnosti. Sindrom Petra Pana zato nikakor ne pomeni, da ne bi smeli ohranjati v sebi nekaj otroškosti. Prav nasprotno, moramo jo ohranjati in to nam je dal vedeti Jezus sam z besedami: »Če ne postanete kakor otroci, ne pridete v nebeško kraljestvo« (Prim. Mt 18,3). Gre za popolno otroško zaupanje in gledanje s čistim srcem. Sem prištejmo še otroško veselje, zmožnost čudenja, predanost, nepreračunljivost itn.

NOČEJO ALI NE MOREJO ODRASTI?

Razne sociološke in psihološke študije iščejo vzroke za porajanje vedno novih Petrov Panov, včasih že kar kultne figure današnjega časa, ki pridobiva na družbeni legitimnosti. Kakšen drobec nam ob tem razkriva Wendy, ki se na koncu zgodbe skupaj z bratom spet vrne domov, medtem ko Pan ostane v svoji čudežni deželi. Zato je Dan Kiley pridal še izraz 'sindrom Wendy', ženske, ki stoji za vsakim Petrom Panom. Predstavlja nekoga, ki dela vse namesto drugega, ki sprejema vse odločitve in vso odgovornost

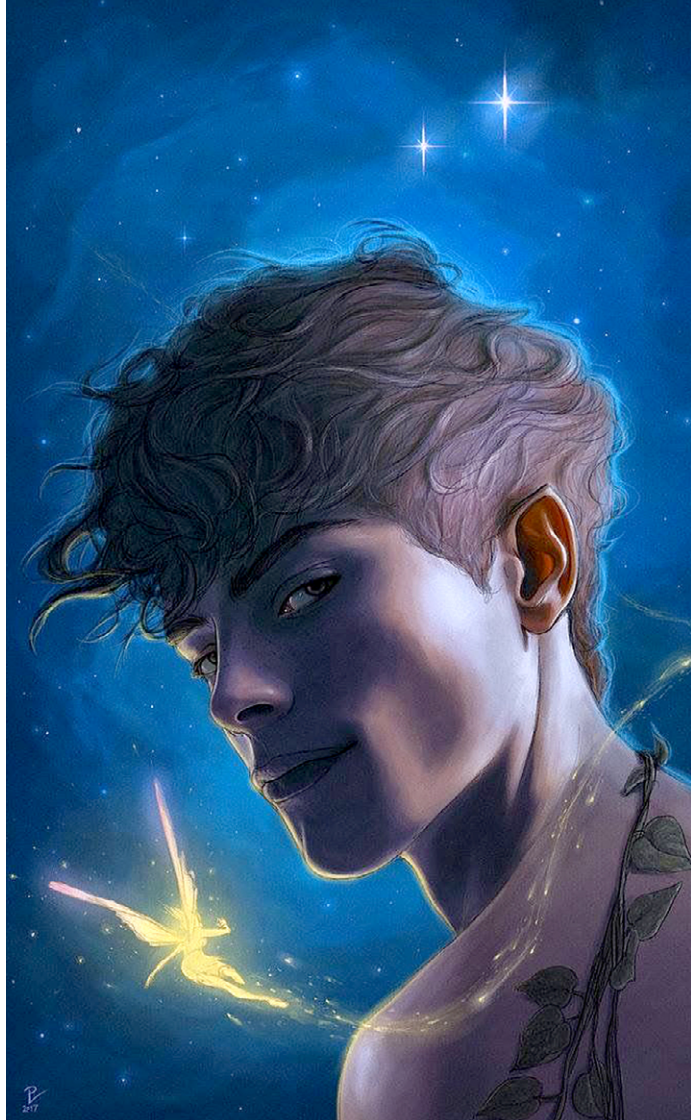

FOTO: SPLET

nase, opravičuje nezanesljivost drugega in nenehno skrbi za njegovo počutje. Osebe Wendyjinega kova lahko srečamo v preveč zaščitniških materah. Ob tem se nam nujno postavlja vprašanje, ali Petri Pani 21. stoletja nočejo ali ne morejo odrasti. Če nočejo, zakaj nočejo, in če ne morejo, kaj oz. kdo jim to preprečuje oz. ne onemogoča?

Prav to vprašanje nam pušča odprto polje za razmislek in umestitev v širši kontekst. Za konec se lahko vprašamo še, ali imamo morda odrasli kaj s tem. Lahko otrokom in mladim omogočimo, da bodo zmogli in si želeli odrasti, ker v odraslosti ne bodo videli grožnje, ampak priložnost in obljubo? Kako bomo vzgajali otroke in mlade, da se bodo zmogli osamosvojiti, prevzeti odgovornost, sprejeti pomembne odločitve in sanjati lepo prihodnost? Morda pa je sindrom Petra Pana pravzaprav težava nas, ki se imenujemo »odrasli«.

KLJUB OKUŽBAM ŽIVIMO NAPREJ

POLONA DOMINIK, Sals
LAIŠKA MISIJONARKA, ADIS ABEBA, ETIOPIJA

Do sredine septembra je v Etiopiji število obolelih za novim koronavirusom doseglo 70.000, število smrti pa nekaj čez 1.000. Trenutno se virus širi po državi z veliko hitrostjo, natančnih števil ni mogoče dobiti. Svetovna zdravstvena organizacija je Etiopijo uvrstila med 13 držav z največjim tveganjem za covid-19.

V državi primanjkuje sredstev za testiranje, osebja ter prostorov za obolele. Odprli so ogromne centre, ki so sicer namenjeni drugim dejavnostim. Za tiste obolele, ki nimajo kritičnih simptomov, so pripravili skupinske karantene, kjer preživijo dva tedna. Organiziran je program (vsebina, šport, verske dejavnosti) in bivanje. Naša sodelavka se je pred kratkim vrnila iz enega od teh centrov.

Že od sredine marca je v Etiopiji razglašeno izredno stanje. Najbolj je prizadelo revna gospodinjstva in šolstvo. Šole in univerze so še vedno zaprte in to pušča posledice na mnogih drugih področjih.

Več kot 26 milijonov učencev in študentov je prekinilo izobraževanje, saj šolanje na domu preprosto ni izvedljivo, razen za redke izjeme. Trenutno vlada razpravlja, na kakšen način bi šole odprli, a so resnično v »zosu«. V večini šol je povprečno 50 do 60 učencev v eni učilnici, dva do trije v klopi. Ohranjanje varne razdalje je torej praktično nemogoče. Pod vprašajem je varnost mladih in zaposlenih. Odločitev glede odprtja šol še ni padla, vendar se vlada nagiba k temu, da nekaj vendarle premakne. Dala je navodilo, da se vsi zaposleni, ki od marca

niso bili v službah, pripravijo in javijo na delovnih mestih ter se pripravljajo za pouk, v kakršnikoli obliki že bo.

V Bosco Children še vedno gostimo okoli 20 otrok in tudi mi smo se začeli pripravljati na prihod drugih. Najprej bomo odprli poklicni oddelek, saj morajo tisti, ki so se pred korono izobraževali za kakšnega od poklicev, to dokončati in opravljati izpit ter se z našo pomočjo zaposliti. Zanje pripravljamo posebne spalnice in vse ostalo, da bodo prve dni preživeli ločeno od ostalih za primer okužbe.

Negotovost je velika, saj po eni strani vemo, da se nekaj mora premakniti, po drugi strani pa ne želimo ogrožati nikogar ..., zato začnemo postopoma. Šele po kakšnem mesecu bomo sprejeli tiste, ki so bili v obdobju orientacije, in nato tiste, ki smo jih sprejemali z ulic.

FOTO: OSEBNI ARHIV

Po več kot pol leta zopet vidim sodelavce, ki se počasi vračajo in opisujejo življenje »zunaj«. Težko je biti previden znotraj nekaj kvadratnih metrov, kolikor obsegajo bivališča. Revščina po mestu in državi se je zelo povečala.

V Bosco Children smo si to obdobje po svoje polepšali in ga koristno uporabili, previdni, kolikor se je pač dalo. Kljub previdnosti nas je ujel virus tudi tukaj. Najprej je zbolela sodelavka, ki je mislila, da se je zastrepila s hrano. Takoj je odšla k svoji družini. Ker ni bilo bolje, se je testirala za covid-19 in izvid je bil pozitiven. Za vse nas je bil to šok, saj smo bili ves čas skupaj v eni ustanovi.

Čez nekaj dni sem zbolela še sama in dva salezijanca. 77-letnega ekonoma Angela so odpeljali na intenzivno nego pod ventilator. Ker je zelo krepak, si je kmalu opomogel in se po enem tednu vrnil domov, a je še v interni karanteni. Sama se nisem testirala, a simptomi so bili enaki, čeprav me je visoka vročina na začetku zmedla ... Kakorkoli, testiranje da ali ne, obsojena sem bila na karanteno v svojih prostorih, skoraj tri tedne brez otrok in drugih stikov. Mislim, da je bilo to moje najtežje obdobje v zadnjih dveh letih. Hvala Bogu hujšega ni bilo. Ko je

FOTO: OSEBNI ARHIV

padla vročina, so ostali drugi zoporni simptomi, kot so boleče grlo, driska, nos in predvsem utrujenost.

»Ne jamraj,« si pravim. Vsem po svetu je tako. Nihče ne ve, kako in kaj in kako dolgo. Preveč razmišljanja o tem tudi nima smisla. Dejansko je dovolj dnevu njegova lastna teža.

Prošnja za pomoč

Kot predstavnica Misijonskega središča Slovenije spremljam program botrstvo. Salezijanci v Etiopiji vodijo 14 skupnosti, kjer opravljajo izobraževalno, humanitarno in pastoralno delo s tisočimi otroki in družinami. Čeprav so šole zaprte, salezijanci ne počivajo. Že od izbruha pandemije v marcu pomagajo prebivalstvu z osveščanjem glede preventive pred okužbo s covid-19, z nakupom in razdeljevanjem zaščitnih sredstev ter hrane. Mnogi so ostali brez dohodkov, cene na trgu pa so poskočile.

Iz različnih virov pomoči smo v teh mesecih nakupili že kar nekaj zaščitnih sredstev, na tone riža, moke, makaronov, olja ... Potrebe po pomoči naraščajo. Zato iščemo nove vire pomoči. Etiopiji

se neizogibno približuje humanitarna katastrofa. Kot vsako leto sta mnoge kraje prizadeli še huda suša in invazija kobilic, ki uničujejo še tisto, kar so uspeli pridelati. Zdi se mi, da se v Etiopiji v tem letu težave kar kopičijo in toliko hudega na kupu še ni bilo.

Kot edina Slovenka v tej ogromni državi sem glas revežev, ki kličejo v Slovenijo in v njihovem imenu prosim za pomoč, kar kdo zmore darovati za nakup in razdelitev najosnovnejših sredstev za preživetje. Darove zbira Misijonsko središče Slovenije in jih lahko kontaktirate. Hvala že vnaprej.

Misijonsko središče Slovenije
Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana
Tel.: 01/300-59-50 e-naslov: missio@rkc.si

»ZDELO SE MI JE, KOT DA MI VIDI V SRCE«

ALOJZIJ SLAVKO SNOJ, SDB
VICEPOSTULATOR

»... V spovednici je bil g. Majcen, takrat, leta 1998, že zelo gluh. Premišljevala sem, ali naj vstopim ali ne. Končno sem vstopila ... Ko sem mu povedala grehe, ki jih ni mogel slišati, sem začutila, da iz njega prihaja svetost. Govoril mi je tako, kot bi me najbolje slišal. Vse se je nanašalo na moj slučaj. Zdelo se mi je, kot da mi vidi v srce; tudi za tiste težave, ki mu jih nisem omenila, mi je dal pogum« (20. novembra 2011).

Tako sestra A. Ž. opiše svoje doživljanje velikega apostola Božjega usmiljenja eno leto pred njegovim rojstnim dnevom za nebesa. Spovedovanje je bilo njegovo poglavito poslanstvo zadnjih dveh desetletij življenja in mnogi pričevalci so bili deležni podobnih izrednih duhovnih milosti. To obdobje pa je zapolnil tudi s poživljanjem misijonske dejavnosti, še posebno z zbiranjem sredstev za Vietnam, v katerem je vidno raslo število duhovnih poklicev. Tako se je njegova ljubezen do duš udeleževala v vsakdanjih življenjskih okoljih, v katerih so različni ljudje zelo občuteno doživljali njegovo učinkovito pomoč za preživetje. Predobro se je zavedal, da je njegova pomoč le kaplja v morje človeških stisk, a izžemal se je do zadnje kapljice lastnega potu, v kateri se je vedno bolj lesketalo znamenje Božje dobrote.

Prav neverjetno je, kako se Božja pomoč v človeškem življenju dostikrat dobesedno prilagodi našemu koledarju in nastopi v najbolj kritičnih dneh, tako da lahko samo osupnemo in ostrmimo. Gospa J. K. opisuje, kako ji je Bog izkazal svojo bližino po priprošnji Andreja Majcna v navidezno zelo preprosti, skoraj banalni življenjski stiski, saj je šlo za povsem tosvetno zadevo. Da bi si z družino s tremi otroki mogli oskrbeti ustrežnejše stanovanje, je gospa sklenila prodati podedovano malo hiško, a celo leto brez uspeha. Sredi septembra 2010 se je končno ponudila prva priložnost. »V nekaj dneh smo se uskladili in se dogovorili, da bomo kupoprodajno pogodbo podpisali dne 21. 9. 2010. Oba z možem sva si oddahnili in se zahvalila Bogu za končno rešitev zadeve. Potem pa me je na dan, ko naj bi bila pogodba podpisana, le nekaj ur pred dogovorjenim sestankom za podpis po telefonu poklicala naša nepremičninska posrednica in mi sporočila, da podpisa ne bo, ker sta si kupca premislila. Bila sem zelo razočarana, na trenutke se mi je zdelo, da v tej zadevi ni rešitve – imela sem občutek, da bomo v nedogled ostali v premajhnem stanovanju. Naslednjih nekaj dni sem preži-

**MOLITE ZA PRIPROŠNJO BOŽJEGA
SLUŽABNIKA ANDREJA MAJCNA
IN USLIŠANJA SPOROČITE!**

**POSTULATURA
RAKOVNIŠKA 6, 1000 LJUBLJANA**

vela precej brezvoljno. V tem razpoloženju pa sem v nedeljo, 26. 9. 2010, zvečer (na videz) slučajno vzela v roke revijo Družina, v kateri se je na drugi strani nahajal članek o Andreju Majcnu. Glede na to, da smo v naši župniji na Rakovniku že nekaj časa na koncu sv. maše molili zanj oz. za njegovo beatifikacijo, sem članek z zanimanjem prebrala. Potem me je prešinilo, da bi se mu lahko priporočila za uspešno prodajo hiške. Pomislila sem, da tudi če ga sicer ne poznam dobro in če sem zanj slišala šele pred kratkim, mi morda lahko pomaga, kot je v času svojega življenja pomagal že mnogim na različne načine. Tisti dan sem z njim sklenila dogovor ...

In res! Naslednjega dne zjutraj me je poklicala nepremičninska posrednica in mi povedala, da sta si ista kupca premislila in da imamo že v četrtek, 30. 9. 2010, podpis kupoprodajne pogodbe za hiško. Ko sem to slišala, sem najprej osupnila ob misli, kako učinkovit je bil Andrej Majcen. Zadevo, ki se je vlekla mesece, je uredil v pol dneva!

Prodaja hiške je po tistem stekla gladko, brez zavračevanj in neprijetnih presenečenj. Prepričana sem, da je bilo tako prav zaradi priprošnje Andreja Majcna, pa če to imenujemo čudež ali kako drugače ...» Gospa Janja pa v pismu ne omenja, morda na to ni bila pozorna, da je bil prav 30. septembra njegov rojstni dan in hkrati njegov rojstni dan za nebesa!

Mati K. L. se iz vsega srca zahvaljuje Andreju Majcnu: uslišal je prošnje za zdravje hčerke, ki je bila dolgo brez zavesti po možganski kapi. Hčerka pa pripiše: »Hvala tebi zame, 'sveti Andrej', vsak večer prižgemo svečko zate in te ponižno prosimo: varuj mojo mamo in vse moje najbližje. Hvaležna Stanka« (20. septembra 2012)

Beograjski nadškof Stanislav Hočevar o Majcnu pravi takole: »Andrej Majcen je zanesljivo svetniški kandidat. Danes, ko tako težko prevzemamo trajne življenjske naloge in vloge, postaja on pravi svetilnik ... Jaz osebno bi ga vedno in povsod predstavljal tako, med prebivalci sveta; še posebej med

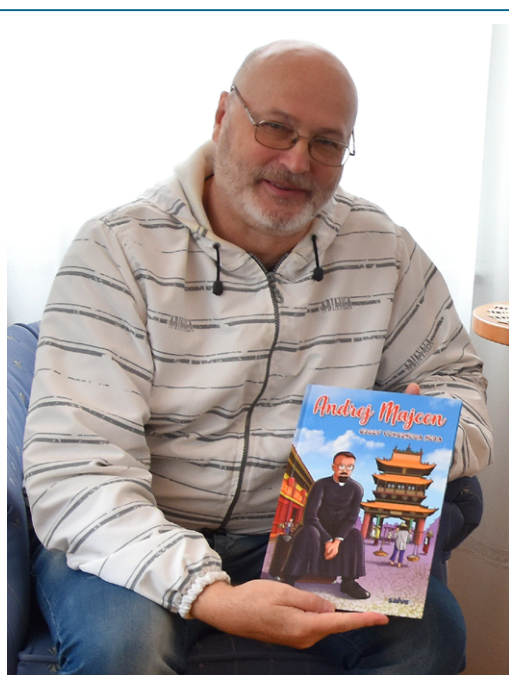

FOTO: MARKO SUHOVERŠNIK

Priznan ilustrator Juan Juvančič je v stripovske okvire ujel zanimive in za marsikoga še neznane pripetljaje slovenskega salezijanskega misijonarja, Božjega služabnika Andreja Majcna. Otroke (in starše ter seveda vse vmes) bodo razveselile živahne barve, skoraj akcijski prizori in jasno sporočilo, kako je Andrej Majcen živel Jezusov evangelij v deželah daljne Azije.

Salezijanski inšpektor Marko Košnik je v kratkem uvodu med drugim zapisal: »Prepričan sem, da boš navdušen. S ponosom boš ugotovil, da smo Slovenci številčno sicer majhen narod, pa velik po številu junakov! Spoznaj junaško pot salezijanskega misijonarja Andreja Majcna, ki odseva na vzhodnem nebu. Hitro se odpravi tja daleč v Azijo in odkrij njegovo zgodbo.«

YOUTUBE DON BOSKO SLOVENIJA
Majcnov nasmeh za srečo vseh

mladimi! Za mene je poseben priprošnjik v perečih zadevah duhovnih poklicev in odgovornih laikov v današnjem času. Kje so krščanski pričevalci v skrbah za skupno dobro?» (30. aprila 2012).

Daritev sebe v nekrvavem mučeništvu za odrešenje duš.

ANDREJEVA SPOVEDNA ŠTOLA
FOTO: PATRICIJA BELAK

» Pokora starega misijonarja

Potrebna je, da ne boš zrinjen na rob, da boš čil in na mestu za svoja opravila.

Pokora: to, kar ti ne diši, je lakota in zmernost. Biti vesel z vsemi, tudi, ko te diabetes muči. Požri, ko te zaničujejo, ponižujejo, ravnajo kot z otrokom, ko nimajo zaupanja v moje delo, se ne zanimajo za to, kar sem naredil.

Bodi točen v spovednici vedno, ko je treba; posebej skušaj imet spokorne drže v molitvi, prijaznem prijateljskem dostopu do bližnjega, drže v gledanju raznih filmov, držo, da ne pokažeš nikdar, da nisi zadovoljen ... M1, 50

ANDREJ MAJCEN, SDB (1904–1999)
učitelj in duhovni oče
misijonar na Kitajskem in v Vietnamu (1935–1979)
spovednik na Rakovniku v Ljubljani (1979–1999)

POMOČNICA PASTIRJEV V TEŽKIH ČASIH

S. IVICA OBLAK, FMA

Tako nam je priporočal don Bosko v znamenitih sanjah o papeževi ladji, ki pluje med stebroma Evharistije in Marije in njenih braniteljih ter o sovražnih ladjah, ki jo napadajo z vsakršnim orožjem. Ko so se tudi manjše ladje zbirale okoli papeževe, so se rešile pogube. To se je resnično dogajalo med papeževanjem Pija IX. in Pija X.

Še prej je ob usodi turških osvajanj papež Pij V. pozval krščansko ljudstvo k molitvi rožnega venca, da bi si izprosili pomoč Božje Matere. Zaradi zmage je dal Mariji naziv »Pomočnica kristjanov« in ga dal vplesti v litanije. V spomin na to zmago obhajamo praznik rožnovenske Matere Božje. Več kot dvesto let kasneje je Marija, Pomočnica kristjanov, dobila tudi svoj praznik 24. maja, v spomin na vrnitev papeža Pija VII. iz sedemletnega Napoleonovega ujetništva.

V molitvi, s katero je papež Pij XII. med vojno izročil Cerkev in človeštvo Marijinemu brezmadežnemu srcu, je zaklical: »Pomoč kristjanov, pribežališče človeškega rodu, zmagovalka v vseh bojih za Boga.« Tudi papež Pavel VI. nam v okrožnici o Mariji pravi, naj se oziramo na Marijo, upoštevajoč različne razmere v sedanjem svetu, da bi odkrili, kako jo moremo imeti za vzor vsega, kar spada k pričevanju našega časa.

V kakršnikoli okoliščinah se nahajamo, moramo gojiti pogum vere, ustvarjalnost ljubezni in vztrajno potrpežljivost. To naredi iz nas neuklonljive branilce in oznanjevalce evangelijske resnice ter zveste in neutrudne sodelavce papeža in Marije Pomočnice. Tudi danes se namreč poraja nemalo težav za Cerkev, ki slabijo njeno edinstvo in njeno

“

Pripravljajo se hudo trpljenje in preganjanje za Cerkev. Obstajata samo dve sredstvi, da se rešimo iz tolikšne zmešnjave: pobožnost do Marije in pogosto obhajilo.

DON BOSKO

”

zvestobo Kristusovemu poslanstvu na zemlji. Papež Janez Pavel II., ki je bil ves Marijin, je v Fatimi dejal: »Nikoli noben greh sveta ne more premagati Ljubezni!« In papež Frančišek: »Prosimo Marijo, naj nam s svojo materinsko priprošnjo pomaga živeti našo vsakodnevno pot v dejavnem upanju, da jo bomo nekega dne dosegli z vsemi svetniki in našimi dragimi v nebesih!«

Animatorji so "carji"

Salezijanec Jure Babnik o enomesečnem oratorijskem dogajanju na Rakovniku v poletju, ki ga je zaznamovala pandemija covid-19.

V SMC Rakovnik ste kljub nepredvidljivemu obdobju v letošnjem letu pripravili in izpeljali štiri tedne poletnega oratorija. Če se ozreš nazaj, katere misli se ti zapodijo po glavi?

Bogu hvala, vse je šlo v redu oz. šlo je celo boljše, kot smo glede na »korona situacijo« pričakovali. Pozitivno sem bil presenečen, da so se otroci in animatorji resno držali preventivnih ukrepov (maske, razkuževanje ...). Animatorji so res »carji«, saj je bila zaradi stalnih skupin na njih letos večja odgovornost in so se dobro odrezali.

Sama priprava in vse negotovosti gotovo niso bili mačji kašelj. Je kdaj prišel trenutek, ko se je zdelo, da ne bo šlo naprej, in kaj je prevladalo, da ste kljub vsemu nadaljevali priprave?

Načrtovanje in iskanje z voditelji oratorija je bilo mučno. Imeli smo že veliko pripravljenega za štiritedenski oratorij o Esteri. Nato smo se zaradi nepredvidljive situacije odločili za štiri že izdelane oratorijske vsebine – za vsak teden eno. Ni bilo trenutka, ob katerem bi pomislili, da ne bi šli naprej. Vendarle so bile debate, verjetno tudi zaradi tega, ker so bile virtualne, mestoma precej napete.

Kdor je vsaj bežno spremljal rakovniško poletno dogajanje, ni mogel mimo voditeljev in tolikih mladih animatorjev, ki so dejansko »delali« oratorij. Kako si jih v teh posebnih okoliščinah videl sam?

Kot sem že omenil, so opravili veliko delo. Ker je bil oratorij razdeljen v stalne podskupine, je imela skupinica animatorjev vse dni in vse ure od začetka do konca oratorija na skrbi isto skupino 15 do 20 otrok. Otroci

in animatorji so bili večinoma bolj zadovoljni, ker so se v skupini med seboj dobro povezali. Vendarle je za animatorje takšna oblika zahtevnejša. Eden od animatorjev, ki že dolga leta sodeluje na oratoriju in je bil tudi letos z nami vse štiri tedne, je dejal, da je bilo od vsega najbolj naporno, ker se niti za nekaj minut nisi mogel odmakniti od skupine.

FOTO: SMC RAKOVNIK

Če se po letošnji »korona« sezoni ozreš širše in pogledaš naprej, se ti osebno poraja kakšna zamisel ali ideja o prihodnosti oratorijev v Sloveniji?

Glede prihodnosti oratorijev je hujše od korone dejstvo, da se zmanjšuje število duhovnikov. To pomeni, da bo več dela na animatorjih in voditeljih oratorija, ki tudi ne morejo reševati vsega. Lepo bi bilo, če bi čim več animatorjev prepoznalo delo za oratorije kot svojo poklicanost za daljše časovno obdobje. Vendarle so to moje želje. Kakor v boju proti koroni tudi tukaj ne bo šlo brez molitve.

Duhovnost usakdanjosti

Salezijanec Gašper Otrin o Savio kampu, poletnem programu za ministrante, ki je letos praznoval 15. obletnico.

FOTO: MAJCNOV DOM ŽELIMLJE

»Savio kamp« naj bo

Vse skupaj se je začelo 2006, ko so se mi v glavi motale ideje, da bi organiziral nekaj za ministrante in jim približal lik njihovega zavetnika sv. Dominika Savia. Izmed vseh mi je bila najbolj všeč tista, da poskusimo s poletnim kampom za ministrante.

Imena seveda ni bilo težko najti. Začela se je oblikovati zasnova kampa, iskanje primerne sorazmerja med igro, duhovnostjo, prostočasnimi dejavnostmi in tipično ministrantsko vsebino. Nekaj navdiha je prišlo od oratorija, nekaj od skavtov, nekaj od izkušenj iz Italije.

Dominikov dom na Pohorju, med mogočnimi gozdovi, je bil prava lokacija za vse, kar smo si želeli, pa še ime doma nakazuje, kateri svetnik je tam glavni.

Prehojena pot

Že prvo leto je prišlo 50 ministrantov iz 22 različnih župnij. V prvem Savio kampu smo spoznavali Dominika Savia. Vsako leto je sledila druga tema, izmenjaje med svetniki in svetopisemskimi liki. Zadnja leta vsebino jemljemo iz sodobnih sporočilnih zgodb: Narnija, Jožef Moscati, Gospodar prstanov, Čarli in tovarna čokolade ...

Zadnjih šest let smo kamp izvajali v dveh terminih, saj je bilo povpraševanje veliko. Večinoma smo oba termina izvedli na Po-

horju, enkrat v Ankaranu. Deseto obletnico smo obhajali v krajih sv. Dominika Savia in se seveda ustavili v Gardalandu.

Tudi za letošnjo obletnico smo imeli v načrtu dva termina, a nas je covid-19 prisilil, da smo termina združili in se preselili v Želimlje, kjer smo lahko zagotovili dober potek programa ob upoštevanju vseh potrebnih zdravstvenih ukrepov.

Temelji

Temeljno vodilo kampa je, da ministranti skupaj in v pristnem krščanskem veselju preživijo teden dni počitnic. Prav zato je veliko igre, športa, tekmoval, razburljivih dogodivščin v gozdu in dejavnosti, ki so fantom bolj pisane na kožo. Med vse to vpletamo duhovnost na način, ki nam ga je pokazal don Bosko: duhovnost vsakdanjosti. Mladim je tak način spoznavanja vere in poglobljanja odnosa z Jezusom resnično blizu in jih nagovarja. Jutranja kratka adoracija, spoved in pogovor, molitev ob ognju, sveta maša v gozdu, kateheze ...

Zanimivo je tudi, da Savio kamp obiskujejo pretežno fantje višjih razredov osnovne šole in tisti, ki so zaključili 1. letnik srednje šole. Kar nekaj jih svojo pot na kampu nadaljuje kot animator. Na tak način bo Savio kamp živel tudi v prihodnje in navdihoval ministrante za svetost življenja, kakor jo je živel sv. Dominik Savio.

»TO JE MOJA PESEM LJUBEZNI GOSPODU«

S. MILENA DERLINK, FMA

s. ANICA ŽITEK, hči Marije Pomočnice

Anica se je rodila na vzhodnem delu Slovenije, kjer so salezijanci že nekaj let pastoralno delovali. Njeni starši so bili premožni kmetje, toda njen oče ni bil najbolj delaven in je raje zahajal po gostilnah. Anica je bila najstarejša in ko še ni dopolnila 10 let, je oče odšel v Ameriko in pustil obupano mamo samo s tremi otroki.

Mama je tako žalovala za možem, da je kmalu zbolela in umrla. Sledila ji je tudi sestra Julija, ki ni mogla in ni znala živeti brez mame. Oče se je vrnil, toda mamo so že pokopali. Po enem letu se je oče ponovno poročil in tako sta 11-letna Anica in štiri leta mlajši brat Jančko dobila mačeho, ki je bila za njiju res mačeha. Anica je bila zelo pridna v šoli, tudi za svoje nove bratce in sestrice je skrbela, toda mačeha ni mogla skoraj nikoli zadovoljiti. Pri 14-tih letih so jo poslali služiti, da bi podpirala družino, ki je bila ekonomsko na tleh. Najprej je bila služkinja pri neki družini, potem pa se je zaposlila v tekstilni tovarni. Čeprav je bilo delo zanj, ki je bila še otrok, zelo težko, je našla tolažbo v prijateljskih odnosih s sodelavkami. Bila je živahna, prijazna, razigrana, zato so jo imeli vsi radi.

V tem času je navezala stike s salezijanci v Murski Soboti in tamkajšnji ravnatelj je postal njen duhovni voditelj. Po mami je podedovala preprosto in gorečo vero. Vsakdanja sveta maša ji je dajala moč za premagovanje vseh težav, ki jih ni bilo malo. Ko je imela 17 let, je doma povedala, da želi postati hčerka Marije Pomočnice tako kot njena sestrična Marija. Nasprotovala ji je predvsem mačeha, toda Anica je vztrajala. Hudo ji je bilo zapustiti brata Janka. Pred odhodom sta skupaj šla na mamim grob in jokala. Ob odhodu od doma ji je ostal grenak okus v njenem než-

nem srcu, ko ji je oče dejal: »Pojdi, toda vedi, da nisi več moja hči in ta vrata bodo zate vedno zaprta.«

Gospod je dopustil, da se niso zaprla le vrata njene hiše, temveč tudi meje njene domovine zaradi druge svetovne vojne. Pridružila se je sestram hčeram Marije Pomočnice v Ljubljani, kamor so prišle leta 1936. Izstopala je po vedrini in požrtvovalnosti. Vedela je, da je vsako delo častno, če je narejeno za Gospoda. Če so se čudili, koliko zmore, je rekla: »To ni nič, doma sem delala veliko več.«

Leta 1939 je odšla v Italijo kot pred njo že mnoge druge Slovenke. Kot druge je tudi ona delala veliko napak pri izražanju v italijanskem jeziku, tako da so se ji večkrat smejali. Če je bila kakšna druga Slovenka zato užaljena, ji je Anica rekla: »Saj ni pomembno, ali smo Slovenke, Nemke ali Italijanke, važno je, da ljubimo Gospoda. Pomembno je, da smo dobre in da popravljamo svoje napake. Vse drugo ni pomembno, saj vse mine.« Njena asistentinja je rekla o njej, da je najlepši cvet iz Jugoslavije. Po dveh letih je vstopila v noviciat v Coneglianu. Vsak mesec je pisala očetu, čeprav ni dobila nobenega odgovora. Botra ji je pošiljala vedno bolj žalostne novice o okupaciji Jugoslavije. Pisma je brala pred tabernakljem. Rekla je: »Gospod dopušča toliko trpljenja za naše dobro.« Ker je sama veliko trpela, je bila zelo sočutna tudi do drugih. Tudi njen odnos z Bogom je bil zelo preprost, poln zaupanja in ljubeč. Videlo se je, da je v srcu vedno povezana z Bogom. Vse so jo imele rade in so bile vesele, da so lahko v njeni družbi. Malo pred zaobljubami je zbolela, toda na priprošnje sv. Marije Mazzarellu je ozdravela in naredila zaobljube.

Po zaobljubah so je poslali v novo hišo v Basagliapento (Videm). Kmalu po prihodu so hišo bombardirali, tako da je bilo veliko žrtev in tudi hiša je bila porušena. S. Anica

**S. Anica Žitek se je rodila 19. 2. 1921
v Krogu (Murska Sobota).**

**Prve zaobljube je izpovedala 6. 8. 1943
v Coneglianu (Italija), umrla pa je
29. 9. 1947 v Turinu Cavourto.**

je ostala pogumna, močna, vedra. Pridobila si je občudovanje vsega kraja, ko je pokojne pripravljala za pogreb skupaj s še eno sestro, ki je rekla: »S s. Anico to zmorem in lahko prenesem vsako bolečino.«

Predstojnice so s. Anico poklicale v Padovo, v inšpektorialno hišo, za pomočnico v vratarnici. Tudi tu se je dala vsa na razpolago, vedno prijazna, vesela, navdušena. Vsak dan so razdelili ubogim tisoč krožnikov juhe. Vsem tem sta lepa beseda in prijazen nasmeh s. Anice pomenila več kot krožnik juhe. Toda ob vseh teh naporih so ji kmalu začele poje-mati moči. Od utrujenosti ni mogla niti jesti. Ko jo je zdravnik poslal na slikanje pljuč, je ugotovil, da ima tuberkulozo, ki je že zelo napredovala. Vedro je sprejela to bolezen in rekla: »Gospod je izbral prav mene, najbolj navihano.« 14. septembra 1945 so jo z edinim prevoznim sredstvom, poljskim vojaškim kamionom, odpeljali v hišo za bolne sestre v Turin Cavourto.

Sobo, ki jo je delila z drugimi bolnicami, so poimenovala sobo veselja. Nekoč ji je nekdo rekel, da ne more razumeti določenih stvari, ker še ni dovolj trpela. To jo je zelo prizadelo, a ostala je še naprej prijazna do te osebe. Ko so jo vprašali, kako uspe biti vedno tako ve-

dra, je odgovorila: »Gospodu se prepuščam, da on skrbi zame in za mojo prihodnost. Najlepša je Božja volja. Zakaj bi se navezovala na zemljo, osebe, stvari, na življenje? On nas je ustvaril. Njegovi smo. To bi nam moralo zadostovati, da bi živeli z veseljem. V življenju moramo biti močni.« Ker je bila vedno vesela in velikodušna, je Bog dopustil še eno bolečo preizkušnjo: smrt brata Janka, ko je ta imel komaj 21 let. Zdaj ni imela nobenega sorodnika več in vedela je, da ne bo nihče jokal za njo, ko bo umrla. Tudi to bolečino je hitro izročila v Božje roke. Pomladi leta 1946 so jo poslali v bolnico, kjer se ji je stanje malo izboljšalo. Ko je odhajala domov, je bil primarij bolnice žalosten, saj je dobro vplivala na zdravje ostalih bolnikov. Po vrnitvi je bila ostalim bolnim sestram v veliko oporo. Obiskovala jih je, poslušala, bodrila.

Njena bolničarka pripoveduje: »Ko sem jo vprašala, kaj dela, je odgovorila: 'Molim rožni venec. Želela bi, da bi bila lahko vedno z Gospodom, toda čez dan je vedno kdo ob meni in ljubezen mi naroča, naj jih poslušam in dvigam.'« Ko se ji je stanje poslabšalo in je močno kašljala, se je smilila sestri bolničarki. Toda s. Anica ji je rekla: »To je moja pesem ljubezni Gospodu. To je edino, kar lahko še naredim.« Med enim in drugim napadom kašlja je šepetala: »Deo gratias.« V poletnih mesecih, ko je bilo zelo vroče, je še vedno imela zelo visoko temperaturo. Bolečine ji je povzročala tudi rana na želodcu. 22. septembra je izrazila željo, da bi skupaj z bolnimi sestrami praznovala praznik svojega odhoda v nebesa. To je bila njena največja želja. Želela je, da prinesejo veliko rož, okrasijo križ, Marijino podobo in posteljo ter pojejo pesem večnih zaobljub: Pridi Kristusova nevesta. Nekaj dni pred smrtjo jo je Gospod prosil še za eno žrtev: menjavo predstojnice, ki ji je bila v oporo.

Nekaj ur pred odhodom je želela prejeti Jezusa. Obhajilo je prejela z velikim veseljem. Zdelo se je, da so popustile vse bolečine in na obraz je legel nebeški mir. Preprosto je govorila z Jezusom kot s svojim prijateljem. Potem se je obrnila še k Mariji. Smrtni boj je bil kratek in proti jutru praznika nadangelov, 29. septembra, so jo pospremili v večnost.

■ Povzeto po *Facciamo memoria*.

PRAZNOVANJE NA GRADU

Nekega jutra je vasico pod vznožjem gradu prebudil glasnikov poziv, ki ga je začel brati na trgu. Ko je utihnil boben, so vsi prihiteli prisluhniti njegovemu močnemu glasu.

»Naš gospod blagega imena vabi vse svoje podanike na praznovanje svojega rojstnega dneva. Vsak bo prejel nagrado presenečenja. Ob tem pa prosi za majhno uslugo: kdor bo prišel na praznovanje, je naprošen, da prinese nekaj vode in jo zlije v grajsko vodno zbirališče, ker je prazno ...«

Zgodba je iz knjižice Evharistija razložena otrokom, ki sta jo napisala Anna Peiretti in Bruno Ferrero. Ilustracije Fabrizio Zubani. Izdala založba Salve.

Glasnik je večkrat ponovil poziv, nato se je obrnil in se s stražarji vrnil v grad. Vasico so takoj preplavili različni komentarji.

»Ah! Navaden tiran je! Dovolj služabnikov ima, da mu lahko napolnijo vodnjak ... odnesel mu bom samo kozarček vode!«

»Ne! Vedno je bil dober in velikodušen. Jaz mu bom pripeljal cel sod vode!«

»Jaz en bokal!«

»Jaz pa eno čašo!«

Na praznično jutro se je čudna procesija vzpenjala na grad. Nekateri so z vsemi močmi kotalili velike sode ali hlačali z velikimi vedri vode. Drugi so se norčevali iz sovaščanov na poti in nosili le bokale in kozarčke na pladnju.

Ko so prišli na grajsko dvorišče, so vodo zivali v veliko kad, postavljeno v kot, nato pa veselo hiteli v dvorano na gostijo.

Vrstile so se pojedine in vino, plesi in pesem, dokler se pod večer ni dvignil grajski gospod, se vsem prijazno zahvalil in se odpravil v svoje prostore.

»Kje pa je obljubljeno presenečenje?« so nekateri razočarano zamrmrali.

Drugi so pokazali veselo zadovoljstvo:

»Naš gospod nam je podaril najlepše praznovanje!«

Pred odhodom je vsak poiskal svojo posodo, da jo odnese domov. Hitro se

je razširilo vpitje z mešanjem veselja in jeze. Posode so bile namreč do vrha napolnjene z zlatimi kovanci!

»Oh, če bi prinesel več vode ...,« si je očital ta, ki je v rokah držal svoj mali kozarček.

OD STRAHU K VESELJU

PETER POLC, SDB
DIREKTOR ZAVODA SV. FRANČIŠKA SALEŠKEGA, ŽELIMLJE

Leto 2020. Neznaten virus je spremenil življenja po celem svetu. Previdnost, strah, grožnja ... so v osamah naših domov iz prijateljev vse bolj delali tujce. Delali smo med štirimi stenami in se spraševali, do kdaj bo vse to trajalo, pa nihče ni vedel pravega odgovora.

Nova zgradba, ki je obotavljajoče rastla ob naši telovadnici, je odpirala vprašanja. Da bi jo uspešno dogradili, smo zastavili vse obstoječe stavbe, načini zbiranja denarja, o katerih smo sanjali v »predkoronskih« časih, so postali v tem obdobju precej iluzorni. Nam bo uspelo?

Vse lepe stvari so tri. No, tudi tiste, ki si jih človek ne želi. Že na začetku tega neponovljivega leta je namreč prišla novica o kadrovskih zamenjavah v vrhu dijaškega doma, pozneje so se ravnatelju z idejo o odhodu pridružili še nekateri drugi, ki so pomembno zaznamovali to ustanovo. Nekateri izmed njih so se tudi v resnici poslovili.

Poln precej temnih misli sem se poleti za nekaj dni odpravil v gore, med vršace in jezera, kjer sem v miru prebujajočih se juter iskal glas Tistega, ki govori v tihem vetriču. Prvi jutranji sončni žarki so med tistimi vršaci začeli preganjati temino preteklosti. Mozaik preteklih dogodkov je dobival vse toplejše, barvitejše odtenke. Ta mozaik je bil skan iz besed tistega, ki je spomladi poklical in vprašal, ali imamo zanj kakšno službo, iz upanja, da zaradi gradnje ne bomo bankrotirali, da tudi obdobje »korone« ne bo trajalo večno.

V sebi sem zaslišal neki glas, ki mi je govoril: »Saj bo!« In zaslišal sem melodijo, polno gotovosti. Strah pred novim šolskim letom se je spremenil v veselo pričakovanje.

Težave ne bodo izginile. A to ni pomembno. Če bomo znali stopiti skupaj in skupaj gledati v prihodnost, potem bo On tudi preko naše šibkosti in dvomov pisal lepe zgodbe. In tako bomo še naprej gradili te naše Želimlje.

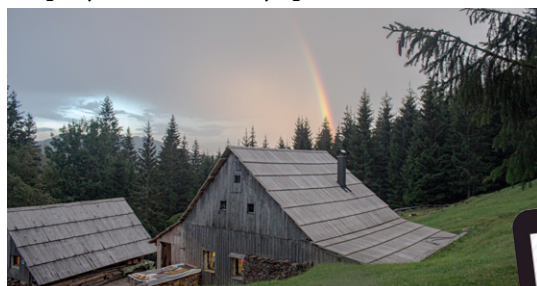
FOTO: DOM JANEZA BOSKA ŽELIMLJE

KAJ NAM PRINAŠA »NOVA REALNOST«?

Bojimo se, da nas čakajo še večje socialno oddaljevanje, večja polarizacija družbe in izzivi, za katere sploh še ne vemo. To čaka tudi nas, uslužbenke pastoralnih služb.

Tudi sodelavcem Fundacije don Bosko je koronavirus dodobra pretresel vsakdanjike in načine dela, ki smo si jih zastavili ob pripravi letnega načrta. Kljub temu, spoštovani dobrotniki in ljudje dobrega srca, dokazujete in dokazujemo, da nas povezujeta močno zaupanje v vero in Božja previdnost.

Prav ti dve vrednosti sta v zadnjih dveh letih več kot 105 posameznih prostovoljcev pripeljali na Uskovnico, kjer so z več kot 3400 urami opravljenega prostovoljnega dela pomagali pri obnovi uskovniške koče. Spoštovani dobrotniki, s pomočjo pridnih rok vseh vas prostovoljcev in nakazanimi darovi posameznikov je danes koča urejena do te mere, da lahko s svojo toplino ponovno ogreje mlada srca. Iskrena hvala vsem in Bog poplačaj vsakemu!

FUNDACIJA DON BOSKO

Rakovniška ulica 6, 1000 Ljubljana

Svojo donacijo lahko nakažete po položnici oz. UPN obrazcu na transakcijski račun.

UPN UNIVERZALNI PLAČILNI NALOG

IBAN SI56 0205 8026 2282 413

KODA NAMENA CHAR

SKLIC SI00 101 (namen Fuskabo) ali
SI00 102 (namen Želimlje) ali
SI00 103 (namen Uskovnica)

INFORMACIJE

SPLET fundacija.donbosko.si

FB Fundacija don Bosko

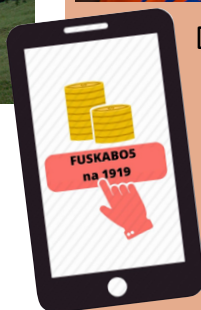
T 041 357 640 (Janez Krnc)

T 030 362 800 (Fundacija, Maja Žibert)

E POŠTA fundacija@sdb.si

CIRKUS FUSKABO

je eden izmed vzgojnih programov Zavoda Salesianum, organizacijske enote Skala. Njegovo poslanstvo je odkriti, krepi in razvijati osebni in ustvarjalni potencial otrok in mladih ter jim omogočiti družbeno vključevanje preko cirkuskih umetnosti.

Do 15. decembra 2020 lahko pošljite **SMS sporočilo** na številko **1919** s ključno besedo **FUSKABOS** in prispevate **5 EUR** za pomoč pri delovanju cirkusa Fuskabo.

Prispevajo lahko uporabniki mobilnih storitev Telekoma Slovenije, A1, T-2 in Telemacha.

Ime je sestavljeno iz "FU" kot Fužine, "SKA" kot Skala in "BO" kot Janez Bosko.

Projekt predstavlja inovativen pristop k ustvarjanju novih načinov druženja, ki zagotavljajo dodatne možnosti za socialno vključenost tistih, ki to najbolj potrebujejo.

Dejavnosti enkrat tedensko potekajo tudi v Celju in Mariboru, vendar v zelo okrnjeni obliki, saj primanjkuje sredstev in delovnih pogojev.

Salezijanci s prostovoljci in trenerji na dnevni ravni odkrivajo metode soočanja z raznolikostjo in dostopnostjo. Za šolo cirkusa, predvsem pa za program oz. za dejavnost, ki jo izvajajo, potrebujejo našo pomoč, da bi lahko v svoje vrste sprejeli še več otrok in mladih, ki jih dejavnost zanima. Ob enem nas vabijo, da jih obiščemo na Skali (na Kodeljevem) v njihovi lepi cirkuski dvorani in pogledamo, kakšne spretnosti in znanja so do danes že osvojili.

POT DO MOLITVE LJUBEZNI

Janez Žerovnik, ravnatelj salezijanske skupnosti v Cerknici in kaplan v tamkajšnji župniji, je znan po predanem salezijanskem delu, ki ga napaja v globokem duhovnem življenju. Ob prevodu knjige *Učitelj, nauči nas moliti* je spregovoril o svoji poti molitve, njeni potrebnosti in učinkovitosti.

JANEZOV ZGLED POVEZANOSTI DUHOVNOSTI IN PASTORALNE VNEME: S SKUPINO NOGOMETŠEV IZ SMC CERKNICA, KI SE ZAVZETO PRIPRAVLJAJO NA NOVO SEZONO ŠPORTKAT LIGE

Kje in kdaj si dobil navdih o prevodu knjige *Učitelj, nauči nas moliti*, ki jo je napisal italijanski duhovnik Andrea Gasparino?

Pred 34 leti mi je Stanislav Hočevar dal v roke to knjigo z besedami: »Ti pa moli!«. Takrat je šlo za ne povsem jasen odgovor na vprašanje, kaj bom tista leta delal. Njegov odgovor me je spravil v nejevoljo. Knjigo sem pospravil med druge knjige na polico.

Bil sem že blizu tridesetih let, vendar nisem imel dobrega odnosa do molitve, čeprav sem od časa do časa dobro molil. Molitev mi je bila razumski užitek ali pa sem z njo delal uslugo Bogu. Za več deset let je vse skupaj potonilo.

V času, ko sem prevajal knjigo, pa mi je bila dana velika milost molitve.

Kako bi povzel vsebino dela? Gre za molitvenik ali neke vrste priročnik?

Vsebina knjige je razprava o molitvi. Količkor lahko sodim, g. Gasparino ni bil pisatelj, ampak je zapisal pouk, ki ga je imel v šoli

za molitev. Vsak stavek je bil večkrat izrečen in šele nato zapisan. Značilni so njegovi primeri, ki so zelo preprosti in že kar zastareli. Toda na trenutke na nekaterih straneh knjige podaja tako jasen in teološki nauk o molitvi, da mu ne moremo oporekati. Če se pustimo potegniti v vsebino, ki jo podaja, nas nehote potegne v svojo šolo za molitev. Mislim, da je ta preprosti pisec res velik učitelj nauka o molitvi.

Knjiga je uporabna tako za začetnike kot za izkušene redovnice in redovnike v molitvi. Ničesar pomembnega ji ne manjka.

Pri svoji vsakdanji molitvi sem jo večkrat uporabljal, predvsem pri poteku molitve s tistimi deli vsakega poglavja, ki imajo naslov »Vaja v molitvi«.

Pomembno se mi zdi tudi – česar ne srečaš pri drugih učiteljih molitve (čeprav jih malo poznam) – da je naša molitev zgrajena iz treh delov, ki so po vrsti posvečeni Svetemu Duhu, Jezusu in Očetu.

Si osebno poznal avtorja? Kako si sam »preizkusil« vsebino knjige?

Pisatelja knjige g. Gasparina sem obiskal s svojimi sošolci med študijem v Turinu. Pridigal nam je na duhovni obnovi in nas sprejel v svoji hiši v Cuneu. Tu je vodil šolo za molitev. Nekateri moji italijanski sošolci so ga dobro poznali. V spominu mi je ostal kot zelo stvaren duhovnik, ki je stal z nogami trdno na tleh. Rad se je pogovarjal, ni pa se spuščal v zapletene razprave, v vprašanja, ki jih ne bi poznal. Kot da ga je molitev razsvetlila, kaj je pomembno v življenju in kaj je zdravo. Tak je bil vtis.

Te njegove knjige takrat nisem poznal. Nanjo sem se spomnil, ko sem pred šestimi leti začel voditi molitveno skupino v Cerknici. Začel sem jo prevajati, da mi je služila za pouk o molitvi. V celoti smo jo predelali. Dele, ki so namenjeni sami molitvi, smo uporabili tudi večkrat. Bila nam je oporna točka pri molitvi.

Ko sem knjigo prevajal, sem se, vsaj v zadnjem popravljanju, zelo držal točnega prevoda, ker sem videl, kako je za molitev pomembna umeščenost v življenje, da ne brcamo v meglo.

Kakšen je tvoj salezijanski pogled na molitev? Večkrat je slišati, da salezijanci veliko delajo, gradijo, se ukvarjajo z mladimi in ni časa za molitev. Se ti zdi, da je to res?

Med slovenskimi salezijanci mislim, da je to res. Ni nujno, da bi vsakdo izmed nas v svojem življenju zgradil neko stavbo ali cerkev, vendar ne moreš nič zgraditi – mislim na zgradbo mladih in druge zgradbe – če istočasno ne zgradiš svojega odnosa do Boga. Ne kapucin ne salezijanec nista brez molitve nobena redovnika.

Salezijanska molitev je nekoliko različna, ne sme pa biti različna v tem, da je ni.

Ampak glej, knjiga pripelje do molitve srca. Ima jasno sporočilo, da bodimo stanoviti v molitvi in da ljubimo pri molitvi. Vzemimo si čas za molitev in bodimo ljubeči, kar nam v knjigi priporoča g. Gasparino, in dodaja, da nikakor ne bodimo šablonski ali shematski. Vzeti si čas pomeni vzeti si čas za Ljubega. Ko pridemo do molitve ljubezni, postanemo ustvarjalni, preprosti in skesanega srca.

Domen Kos je po letu razločevanja v salezijanskem noviciatu 8. septembra v don Boskovem rojstnem kraju na Colle Don Bosco (Italija) z drugimi osmimi tovariši izpovedal prve redovne zaobljube v salezijanski družbi za dve leti. S tem je postal najmlajši salezijanec v slovenski salezijanski inšpektoriji.

Tomaž Stojc je po končanem študiju filozofije na Teološki fakulteti odšel na salezijansko vzgojno prakso v Dom Janeza Boska v Želimlje. 4. septembra je za dve leti obnovil začasne redovne zaobljube v salezijanski družbi in bo še naprej sledil Kristusu v pokorščini, čistosti in uboštvu.

Vilmos Svarc, ki v salezijanski skupnosti Martí-Codolar (Barcelona) opravlja posebno formacijo za salezijance brate, je 8. septembra za eno leto obnovil redovne zaobljube v salezijanski družbi. Sveto mašo, pri kateri se je zbrala celotna salezijanska skupnost, je vodil ravnatelj Jesús Orlando González.

TAŠČA MAME MARJETE

TOMAŽ STOJC, SDB

Ob pogledu skozi okno na gozd lahko opazimo, da v naše kraje prihaja jesen. Drevesne krošnje se počasi oblačijo v raznovrstne jesenske barve. Vsa narava se počasi umirja in pripravlja na počitek med zimo. Naše življenje nam prinaša obdobje pomladi, poletja, jeseni in zime. Nekateri dočakajo vse, nekateri pa se že v zgodnji pomladi ali poletju poslovijo in odidejo v večnost. V tem članku želim predstaviti mater Marjeto in njen odnos do osebe, ki je dočkala jesen, do njene tašče.

Marjetin mož Francišek ob smrti ni zapustil samo treh otrok, ampak tudi svojo staro, bolešno in od različnih tegob obiskano mater. Marjetina tašča je morala večino dneva prebiti na stolu ali leže v postelji. Po svojih močeh je skrbela za snago po hiši, pletla nogavice, krpala, šivala in kuhala.

Marjeta je imela taščo za kraljico domačega krova. Spoštovala jo je, kakor da bi bila njena mati, ubogala jo je v vsem in se z njo vse dogovarjala. Če je prišlo do razlike v ocenah, je vedno dala prav njej. Skušala ji je ugoditi v vsem, kjer je le mogla, in poskrbela tudi za tako hrano, ki ji je bila posebno všeč. Enako spoštovanje do babice pa je Marjeta terjala od sinov in to brez izjeme v vseh okoliščinah. Vedno znova jim je zabijala: »Babico morate ubogati še bolj kot mene.« V tem je bila neizprosna in ni trpela, da bi se do nje obnašali nespoštljivo ali bi je ne ubogali. (BS I, 55–56)

Mati Marjeta v svoji tašči ni videla tekmice, ampak ženo, ki ji je pomagala pri skrbi za hišo in vzgoji otrok. V njej ni videla neke starke, ki ji je v napoto, kar včasih vidimo mi v naših ostarelih. V njej je videla bogastvo jeseni.

Teletina v tunini omaki

SESTAVINE

1 kg teletine (stegno); 1 steklenica belega suhega vina; 2 lista lovorja, 2 vejici brina, 2 nageljnovi žbici; 1 zelena in korenje; 300 g tune v olju; 6 slanih sardelj; 4 jajca; 30 g slanih kaper; žlica nasekljanega peteršilja; žlica vinskega kisa; 1 limona; sol in poper.

PRIPRAVA TELETINE

Teletino v kosu marinirajte (lovor, brin, žbice, poper, belo vino in vinski kis). Vsake toliko časa kos teletine v marinadi obrnite. Meso marinirajte vsaj 12 ur. Naslednji dan ga odstranite iz marinade in ga skupaj z zeleno in korenjem položite v posodo (zeleno in korenje narežite). Vanjo dodate precejni sok marinade. Dodajte toliko vode, da je meso pod vodo, solite po okusu in pustite kuhati eno uro (čas kuhanja je odvisen od kosa mesa). Po uri kuhanja meso vzemite iz posode, pustite, da voda odteče in da se ohladi.

PRIPRAVA OMAKE

Dobro operite sardele in kapre (ne smejo biti preveč slane). Vse skupaj z limoninim sokom, olupljenimi (trdo) kuhanimi jajci, nasekljanim peteršiljem in vodo, v kateri se je kuhalo meso (ne preveč, da ne dobite preveč tekoče omake), zmešajte s paličnim mešalnikom.

KONČNA PRIPRAVA

Ohlajeno meso narežite na tanke kose in ga položite na krožnik. Vse skupaj nato pokrijte z omako. Krožnik lahko dekorirate s kaprami, nasekljanim peteršiljem ali koščkom limone.

BOG POŽEGNAJ!

Letošnji Uskovniški tedni so bili izvedeni kljub ukrepom. Na Pohorju in znova na Uskovnici se je zbralo veliko število mladih. Trem običajnim terminom se je pridružil še eden; na terminu so mladi 23+ odkrivali lepote Uskovnice, prijateljstva in nenazadnje vsega, kar smo prejeli ob krstu. Krst je s simbolom vode (H₂O) vsebinsko povezoval letošnjo Uskovnico.

V Želmljem je od 2. do 4. oktobra potekal jesenski konec tedna Združenja animatorjev Oratorija, na katerem so obeležili lik in temo za Oratorij 2021. Prihodnje leto bomo spoznavali mladega Carla Acutisa, ki je umrl 2006, star 15 let. Njegov najljubši hobi je bil računalništvo!

Kljub epidemiji covida-19 se je za izvedbo poletnih oratorijev 2020 odločilo okoli 130 mladih animatorskih ekip (od teh sedem po spletu). Skupno je bilo tako vključenih preko 6.500 otrok in 2.500 animatorjev. Spoznavali so biblijsko kraljico Estero in se ustavili ob vrednotah lepote, odgovornosti, odpovedi, zaupanja in hvaležnosti.

5. avgusta 2020 je družba hčera Marije Pomočnice obhajala 148. rojstni dan. Vstopili smo v drugo leto priprave na 150-letnico Družbe. V tem letu nas vrhovna mati Madre Yvonne Reungoat vabi, da poglobimo življenje svete Marije Mazzarello in pomenljiv stavek, ki ga je slišala v videnju: »Tebi jih zaupam!« To so bile besede, v katerih je Marija Mazzarello prepoznala vzgojno poslanstvo med deklety. Mati Yvonne nas vabi, da skupaj s sodelavci in mladimi razmišljamo: Kdo nam je danes zaupan? Na kakšen način smo lahko duhovno rodovitni med novimi generacijami? Kaj lahko »Mornese« pove mladim danes?

V tednu med 20. in 24. julijem 2020 je v Ljubljani na Gornjem trgu pri sestrah FMA potekalo oratorijsko varstvo pod geslom »Odrini na globoko ...« (Lk 5,4). Namenjeno je bilo osnovnošolskim otrokom, ki so s pomočjo svetopisemskih odlomkov in filma odkrivali lik sv. Petra. Veseli in hvaležni smo, da smo lahko v tem tednu ponudili kvalitetno obliko varstva za otroke in tako prišli na sproti marsikateri družini.

Po enomesečnem poletnem predahu se dela v koči na Uskovnici nadaljujejo. Pridni prostovoljci so sredi septembra prenavljali osrednji prostor v koči. V jedilnici so odstranili lesene obloge po stenah in tleh, zamenjali okna, poglobili tla in položili podložni beton. Odpadni les iz jedilnice so razrezali in pospravili v skladovalnice. Hvala vsem udeležencem in Bogu za varstvo.

V soboto, 5. septembra 2020, so v Celju obhajali slovesnost Marije Pomočnice, ki bi morala biti v maju, a so jo zaradi pandemije covid-19 prestavili. Zvečer so se najprej zbrali na dvorišču SMC-ja k sveti maši, nato pa so Marijin kip ponesli v procesiji z lučkami.

CIME (Conferenza Interispettoriale Medio Oriente Europa) je ime nove povezave inšpektorij FMA Evrope in Bližnjega vzhoda, ki se je rodila 8. septembra 2020. Kratica v italijanskem jeziku pomeni tudi »vrhove«, h katerim smo poklicane, da bi dosegle občestvo in edinost med narodi. Njena naloga je graditi občestvo skupnosti FMA v Evropi. To je bil pomenljiv trenutek za vseh 20 inšpektorij in 2 vizitatoriji na območju Evrope in Bližnjega vzhoda.

Letošnje praznovanje don Boskovega rojstnega dneva je v Ukrajini potekalo še posebno slovesno. Ukrajinski salezijanci so namreč posvetili novo svetišče v čast sv. Janezu Bosku. Posvetitev je opravil Grygorij Komar, škof pomočnik Eparhije Sambir-Drohobič ukrajinske grkokatoliške Cerkve. Nova cerkev se nahaja v Korostivu, majhnem kraju na zahodu Ukrajine, ob salezijanskem centru »Dominik Savio«, ki je namenjen duhovnim vajam in različnim skupinam.

Zadnjo nedeljo v septembru slovenska salezijanska družina praznuje t. i. Majcnovo nedeljo, ko se spominja in priporoča Božjemu služabniku, salezijanskemu misijonarju Andreju Majcnu. Letos je sveto mašo daroval msgr. Miro Šlibar, dolgoletni bolniški duhovnik, ob somaševanju vicepostulatorja dr. Alojzija Slavka Snoja ter župnika in dekana Mirka Simončiča.

Urejanje fasade Don Boskovega centra v Mariboru gre srečno in uspešno h koncu. Nameščenih je 28 oken s polycami in devet vrat. Tri zunanje stene so dobile novo fasado (1.400 m² površine). Urejen je odtok meteorne vode in okolica. Salezijanci in župljani se iskreno zahvaljujejo dobrotnikom in se priporočajo še naprej, saj so stroški visoki, darovi ubogih vdov pa najdragocenejši.

V soboto 19. septembra se je po vsej Sloveniji odvijala Stična mladih. Zaradi covid-19 srečanje ni potekalo samo v Stični, ampak po mnogih krajih. Med drugimi tudi v Salezijanskem mladinskem centru v Celju, kjer se je zbralo okoli 50 mladih. Obiskal jih je upokojeni škof g. Stanislav Lipovšek. Srečanje je bilo še v SMC-ju v Cerknici, mladi Rakovnika pa so dejavno sodelovali na srečanju na Viču.

29. julija 2020 so se virtualno srečali voditelji in predstavniki salezijanskih založb v Evropi, ki ga je sklical novi vrhovni svetovalec za družbeno obveščanje Gildásio Mendes dos Santos. Med pogovorom so si izmenjali poglede na soočenje s krizo ob pandemiji covid-19, vpliv na delovanje in prodajo ter načrtovanje za prihodnost.

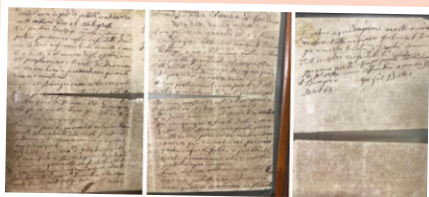
Z začetkom novega šolskega leta so se na Skali začeli odvijati redni programi. Vsak torek, četrtek in petek Minibus veselja na igriščih v Fužinah razveseljuje tamkajšnje otroke. V dnevnem in mladinskem centru otroci delajo domače naloge, se udeležujejo delavnic in igrajo igre. S svojimi dejavnostmi je začel tudi socialni cirkus. V septembru smo sodelovali na *Moste open*, *Kolobociji* in *Fužinetlonu*.

V nedeljo popoldne, 30. avgusta 2020, smo se srečale vse sestre slovensko-hrvaške inšpektorije FMA. Z nami je bila tudi vrhovna svetovalka s. Mira Peče. Tokrat smo se srečale na daljavo, s pomočjo sodobnih digitalnih pripomočkov. V vsaki skupnosti smo odprle povezavo in se razveselile srečanja, saj nam je letos koronavirus preprečil vse skupne dogodke. Pogovarjale smo se o tem, kako bomo v skupnostih obeležile leto, ki je posvečeno skrbi za ohranjanje stvarstva.

Ob začetku veroučnega leta so v župniji Ljubljana Rakovnik pripravili katehetsko nedeljo za veroučence in njihove starše. Sveto mašo je pod krošnjami naravne katedrale pri Lurški kapeli vodil kaplan in vodja salezijanskega mladinskega centra Rakovnik Janez Suhoveršnik.

Severovzhodna brazilska salezijanska inšpektorija je 20. avgusta sporočila, da je med dokumenti in fotografijami v inšpektorialnem arhivu, ki se nahaja v mestu Recife, odkrila izvirnik ročno napisanega pisma, ki ga je napisal don Bosko pred 135 leti. To je »zares dragocen dokument, pismo z dne 30. septembra 1885«, ohranjeno pod steklenim okvirjem. Gre za izvirno pismo, ki je objavljeno v don Boskovih biografskih spominih (MB XVII, 22).

V začetku poletnih počitnic so zaposleni in prostovoljci na Skali izvedli tri tedne taborov za mlajše in starejše otroke ter posebnega za socialni cirkus. Zvrstilo se je več kot 60 otrok, ki so prejeli prečudovito izkušnjo skupnega bivanja, druženja, veselja, novih znanj in pustolovščin.

Na Oratoriju za družine z geslom »Kdo sem in kam grem?«, ki je v Veržeu potekal med 3. in 10. julijem 2020, se je zbralo lepo število družin iz celotne Slovenije. Starše je nagovoril Peter Pučnik, za otroke pa je z animatorji pripravil Primož Korošec.

Zavod Marianum Veržej je v sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje tudi v preteklem šolskem letu izvedel 180-urni tečaj usposabljanja za pridobitev Nacionalne poklicne kvalifikacije lončarja. Skupina 13 kandidatk je obiskovala lončarsko delavnico v Rokodelskem centru DUO Veržej, kjer so se pod vodstvom mentorice Urše Ambrož učile spretnosti ter pridobile znanja, ki jih bodo v prihodnje skušale čim bolj koristno uporabiti. Podelitev je potekala 1. julija 2020.

»Sanjajte in pustite sanjati,« je bilo geslo 30. marijanskega dne Združenja Marije Pomočnice, ki je potekal 20. septembra v Valdoccu. Udeležilo se ga je kakih 400 mladih in starejših članov. Poseben dan je bil tudi zato, ker je z vodenjem Združenja zaključil salezijanec Pierluigi Cameroni, vrhovni postulator, in ga predal v roke novemu duhovnemu asistentu Alejandru Guevari.

V želimeljski salezijanski ustanovi so kljub epidemiji covid-19 uspeli dograditi nove prepotrebne prostore za Dom Janeza Boska in Gimnazijo Želimlje. Salezijanci, zaposleni, sodelavci, dijaki, njihove družine in dobrotniki so stopili skupaj in pomagali vsak po svojih močeh. Seveda pa jih bodo dolgovi še dolgo bremenili. A ko gre za vzgojo mladih, ne smemo gledati na ceno.

BRATOM IN SESTRAM LJUBEZEN

Salezijanski duhovnik Metod Lampe je obhajal zlato mašo

Bilo je 12. julija leta 1970. Cerkveni zvonovi so peli novomašno pesem, a hrup tovarnjakov, ki so v sprevedu vozili mimo Lampetove hiše, je preglasil njihov zven. Nekateri niso hoteli, da bi mladi duhovnik popolnoma srečen daroval Bogu svojo prvo daritev.

Tudi po 50 letih zvonovi niso smeli glasno vabiti k zlatomašnikovi zahvalni daritvi. Niso smeli ali niso hoteli? Je šlo za strah pred okužbo ali nasprotovanje, zavito v celofan koronavirusa?

Vsekakor pa g. Metoda ni bilo strah, ko je utrujen od dela vsako nedeljo po slovenskih krajih zbiral sredstva za gradnjo grahovske cerkve, ko kljub svojim zdravstvenim težavam ni odrekel pomoči drugim, ko je z bolečimi nogami stal pred oltarjem, ko je nudil zadnjo popotnico umirajočim in tolažil trpeče. Ni ga bilo strah 467-krat, ko je daroval svojo kri, da bi drugi lahko živeli. Čeprav je bila zlata maša odpovedana, je župnijska cerkev v njegovi rodni Cerknici ravno na obletnico nove maše pozdravila g. Metoda s pesmijo *Zlatomašnik bod' pozdravljen*.

G. Metod je namesto zlate maše daroval Bogu zahvalno daritev. Zahvalil se je vsem, ki so mu 50 let duhovništva stali ob strani in ga podpirali, posebno očetu Nacetu in mami Silvi, bratu, sestri in stari mami, na katero ga spominjajo čipke na njegovi novomašni obleki, v katero je bil tudi pri tej maši oblečen.

V pridigi, ki se je navezovala na evangelij o sejalcu, je poudaril, da je samo od nas odvisno, na kakšna tla bo sejalec Kristus posejal seme. Bomo Božjo besedo – seme sprejeli in po njej živeli, bomo nekje na življenjski poti vero izgubili ali jo bo greh zadušil, kakor je trnje zadušilo poganjek semena? Prilika o sejalcu, ki je svoje seme posejal v dobro zemljo, lepo simbolizira Metodovo življenje. G. Metod je s svojim delom, ustrežljivostjo, ponižnostjo, skromnostjo, čutom za sočloveka in neomajno vero postal dobra zemlja, dober duhovnik, ki je Božjo besedo sprejel, ohranil in jo še vedno posreduje drugim. Je duhovnik, ki

FOTO: JOŽE ŽNIDARŠIČ

najde stik z vsakim človekom, vernim in nevernim, ki si vedno vzame čas za pogovor, ki mu ni nikdar odveč ponuditi pomoč, ki se zna zahvaliti in odpustiti, ki zna pritegniti ljudi k sodelovanju in jih privabiti tudi v cerkev.

Pri zahvalni maši je sodelovalo še pet duhovnikov, poleg domačih treh še salezijanski inšpektor g. Marko Košnik in g. Franc Pohajač, župnik z Opčin, kjer g. Metod trenutno slušbuje kot duhovni pomočnik.

V uvodu je tajnica župnijskega sveta ga. Tatjana Lekšan opisala zlatomašnikovo življenjsko pot, berila sta prebrala zakonca Nahtigal, prošnje pa ga. Marija Zgonc. Družina Lekšan je slovesno, duhovno bogato mašo še polepšala z ubranim petjem. Na koncu maše so se zlatomašniku zahvalili g. Marko Košnik v imenu salezijancev, v imenu župnije pa ga. Marija Lončar in g. Tone Cvetko, ki sta mu izročila zlatomašno darilo s prošnjo, da ga mati Marija še naprej varno vodi skozi življenje in ga še velikokrat pripelje v domačo Cerknico.

Gospod Metod je v zahvalo vsem vernikom po zahvalni maši podelil podobico s spodbudno mislijo in zlatomašnim posvetilom: »Po Kristusu in s Kristusom Bogu slava in zahvala, a bratom in sestram ljubezen.«

O, Bog daj, da bo ljubezen med nami večja od sebičnosti.

N. C.

JUBILANTI IN NJIHOVI SADOVI

Praznovanje zakonskih in duhovniških jubilejev na Rakovniku

V svetišču Marije Pomočnice na Rakovniku je 6. septembra potekala slovesnost zakonskih jubilaritov, železna maša prof. Staneta Okorna in zlata maša dr. Alojzija Slavka Snoja. Oba sta salezijanca iz rakovniške župnije.

Ob začetku svete maše je jubilate in druge vernike pozdravil Tomaž Okorn. »Danes smo se zbrali, da proslavimo jubileje. Slovar slovenskega knjižnega jezika pravi, da je jubilej važnejša obletnica, zlasti v življenju in delu kake pomembne osebe. Prof. Stane Okorn in dr. Alojzij Slavko Snoj praznujeta 70. in 50. obletnico mašniškega posvečenja. Pred sedemdesetimi oz. petdesetimi leti sta kot mladeniča stopila na pot oznanjevanja evangelija, na pot salezijanskega don Boskovega poslanstva. Njuna pot je izjemno bogata. Vsi poznate ta dva morostarja in lahko bi naštevati dogodke na njuni življenjski poti. Imata veliko skupnih mejnikov, ko sta se celo življenje razdajala v prvi vrsti kot duhovnika, profesorja, vzgojitelja in še bi lahko naštevati. V naši sredi imamo danes še druge jubilate, ki so tudi veliki mejniki. To so zakonski jubilariti. Vsi vemo, da je družina osnovna enota človeške družbe. Tudi ti jubileji so pomembni.«

Pri pridigi je župnik Mirko Simončič spomnil, da če ne bi bilo zakonskih jubilaritov, ne

bi bilo niti duhovniških jubilaritov. Zato se je zakoncem zahvalil za zvestobo. »Zbrali smo se v župnijskem svetišču razmeroma mlade župnije. A sadovi se poznajo, preko letošnjih jubilaritov in vseh drugih, ki so tu pred Marijo sklepali zvestobo in klicali Gospoda v svojo sredo.« Nadalje je še pozval, da smo lahko veseli in se Bogu zahvalujemo za sadove preteklih generacij, ki so nas spremljali na naših poteh.

Ob spominu na prof. Staneta Okorna, ki ga je spremljal na poti poklica, je Mirko Simončič omenil odgovornost in doslednost. Zahvalil se je nekdanjemu vzgojitelju, ki je znal posredovati resno delo in razvedrilo, ki gradi človeka. Podobno vzporednico je potegnil za družinsko vzgojo, ko se srečuje z mladimi, ki o starših radi rečejo, da so strogi in zahtevni, a vedo, da jim s tem hočejo dobro. To je delo vzgojiteljev, spremljevalcev.

Na kratko je ob koncu pridige spregovoril še železomašnik prof. Stane Okorn ter se ob hvalnosti bratom salezijancem, dobrotnikom in molivcem za duhovne poklice Bogu zahvalil, da je dosegel ta leta, še bolj pa, da je duhovnik. Seveda se je takoj namuznil ob besedi »železna maša«. Kot je dejal, mu izraz ni všeč, saj železo hitro zarjavi in razpade.

FOTO: MARKO SUHOVERŠNIK

Matild Domić SDB (1985–2020)

Poslavljam se od rajnega sobrata Matilda Domića. Po človeških merilih veliko prezgodaj. Enajst let je bil salezijanec in le tri leta duhovnik. Njegova pot je bila kratka, vendar bogata, polna, izpolnjena. Bil je pol zagnanosti in ljubezni za Božjo stvar. V očeh Gospodarja življenja je bilo to dovolj, da je dopolnil zrelost, ki se ne šteje v letih, ampak v svetosti hoje za Jezusom.

ŽIVLJENJSKA POT

Gunja je rojstni kraj staršev Jozota in Klare. Tu sta se v letu 1984 tudi poročila. Kmalu po poroki sta v iskanju zaposlitve iz tega jugovzhodnega slavonskega mesteca ob Savi odšla v Ljubljano. Tu se jima je 13. julija 1985 rodil prvi sin Matild. Poroštvo večnega življenja in dostojanstvo Božjega otroka je prejel pri krstu v Gunji, kamor sta ga starša prinesla dva meseca pozneje. Dobri dve leti za prvorojcemem Matildom se jima je rodil drugi sin Merlin. Kot najemniki so živeli na različnih lokacijah, dokler starša nista uredila stanovanja v Šmartnem pri Litiji.

Po birmi in ob koncu osnovne šole se je Domićeva družina skupaj z družinskimi prijatelji preselila v novo hišo na Pijavi Gorici. Matild se je v iskanju srednje šole septembra 2000 vpisal na bližnjo Gimnazijo Želimlje.

Prvič se je srečal s salezijanci in z njimi vse bolj navezoval stike. Po maturi 2004 se je vpisal na pravno fakulteto. Drugega letnika ni dokončal, kajti v sebi je začel prepoznavati klic, ki ga je vabil k salezijancem. Po pogovorih in razločevanju s salezijanci je v njem dozorel sklep, da bi rad postal salezijanec po don Boskovem zgledu. Milost in moč njegove odločitve se je napajala iz molitev starih staršev in sorodnikov, ki so vztrajno molili, da bi bil kdo iz njihove družine poklican v duhovništvo.

10. januarja 2007 je kot kandidat za salezijanca prišel v formacijsko hišo na Rakovnik. Po zaključenem obdobju priprave in opravljenih prvih študijih je vstopil v salezijanski noviciat v Pinerolu v Italiji. Leto priprave na salezijansko življenje je na praznik Marijinega rojstva okronal z izpovedjo prvih redovnih zaobljub na Colle Don Bosco leta 2009. Vrnil se je na Rakovnik in nadaljeval študij teologije na Teološki fakulteti v Ljubljani. Dvoletno vzgojno prakso je opravil v Domu Janeza Boska v Želimljem. Triletni študij teologije je nadaljeval v salezijanskem študijskem središču Crocetta v Turinu. Po vrnitvi v domovino je bil 15. decembra 2015 posvečen

v diakona, duhovniško posvečenje pa je prejel 29. julija 2017 na Igu.

Po novi maši je kot kaplan nadaljeval v župniji Rakovnik in kot sodelavec v Salezijanskem mladinskem centru na Rakovniku. Odlikoval ga je izreden čut za asistenco in pogovor. Zadnje dve leti je deloval kot kaplan v župniji Sevnica in kot vodja Salezijanskega mladinskega centra. Kot je bilo že objavljeno ob premestitvah, se je z letošnjim poletjem poslovil iz Sevnice, da bi odšel v salezijansko skupnost v Mužljo v Vojvodini.

Med poletjem je odšel na študij jezika v Budimpešto. Nad madžarščino se je zelo navdušil in kratkem času zelo lepo napredoval. V zadnjih dneh avgusta se je vrnil v Slovenijo, da se pripravi za odhod na novo pastoralno mesto. Pred dnevi ga je srce zopet potegnilo na Madžarsko v bližino Blatnega jezera. Ko se je v petek 28. avgusta 2020 v zgodnjih jutranjih urah vračal, se je v prometni nesreči smrtno ponesrečil. Silovit trk ga je v trenutku iztrgal iz naše srede.

DUHOVNA PODOBA

Sobrat Matild je bil s srcem duhovnik. Bil je veder in vesel salezijanec. Ves je želel biti Kristusov. Z veliko notranjo strastjo se je upodabljal po njem. Kot don Boskov sin je po Božji besedi prodiral v globine Kristusovega učenca, poglobljaj se je v nauku papeža Benedikta XVI. in papeža Frančiška in tam našel navdihe, da bi mlade pripeljal k lepi, čisti in svobodni ljubezni v Kristusu. Kot duhovnik je bil pričevalec usmiljenja in resnice. Matild je na Gospodov klic odgovoril na polno. Jasno mu je bilo, kdo je cilj in smisel njegovega življenja. Da je to Jezus, ki je pot, resnica in življenje, ki vodi k Očetu (prim. Jn 14,6).

Ni taktiziral, ni gledal nase. Ni se predajal tavanju in nesmislu, kakor mnogi danes, ki ne vedo ali nočejo vedeti, da je Jezus edina pot sreče in ljubezni.

V svoji mladostni zagnanosti in smelosti je Matild kot salezijanski duhovnik izkazoval veliko vrlin in talentov, s katerimi je želel nagovoriti mlade. Bil je v marsičem enostavno originalen, poseben, drugačen. Na YouTube kanalu je zapustil veliko objav, v katerih lahko občudujemo njegovo pristno duhovnost, globoko in svežo vsebino ter mnoge originalne zamisli. Ni bil polovičar, ni iskal kompromisov, bil je premočrten v svojih globokih prepričanjih, bojeval se je proti logiki ugajanja, hlinjenja, polovičarstva in leporečenja. Bil je radikalen in goreč. S srčnim navdušenjem in na izviren način je veliko časa namenil razlagam Božje besede kot sporočilom ljubezni, notranje lepote in resnice. Spoznal pa je tudi svoj odrešilni križ, ki si ga je naložil, tudi bolečino nasprotovanja, nerazumevanja, neodobravanja, zavrnitve, pa tudi blatenja dobrega imena. Mislim, da njegov križ kljub mladosti ni bil lahak, Bog že ve, zakaj.

Bil je vsakemu prijatelj. Ni se mu mudilo in znal si je vzeti čas. Mnogim se je prav s svojim pronicljivim pogledom, dobro voljo, »odštekan« idejo, tehtno besedo ali duhovnim namigom za vedno zapisal kot salezijanec in duhovnik, v katerem ni zvijače.

Bil je pričevalec in oznanjevalec. V ta namen je izkoristil preproste stvari iz vsakdanjega življenja. Na stene SMC-ja, na igrišče, dvorišče je obešal kratka sporočila. Ves svet kriči in prodaja svojo pritlehnost in plehkost, mi, ki imamo Besedo življenja, pa dostikrat molčimo in se skrivamo. Svoj osebni računalnik je na prednji in notranji strani opremil s kratkimi sporočili oz. gesli svojega življenja. Na sredino sprednje strani računalnika je nalepil podobico kot spomin na večne zaobljube (13. september 2015) z don Boskovo mislijo: »Potrudi se ... do zadnjega diha!« Zanj je bilo to osrednje vodilo salezijanskega življenja. Poleg je postavil še misel papeža Frančiška: »Biti mlad pomeni bolj stanje srca kot starost. ... Biti mlad ne pomeni samo iskati minljive užitke in zunanje površinske uspehe. Da bi mladost dosegla smisel, ki ga ima v teku tvojega življenja, mora biti čas velikodušne izročitve, iskrenega darovanja, žrtve, ki nekaj stanejo, nas naredijo rodovitne«.

Na podobico ob diakonskem posvečenju je zapisal geslo: »Vina nimajo« (Jn 2,3). Besede iz Kane. Tudi s tem je kazal svojo predanost De-

vici Mariji. Marijo je imenoval »Majka moja«. Posvetil ji je več misli in besedil, ki jih je posnel in predvajal preko kratih video filmov. In zopet misel papeža Frančiška: »Marija ni vplačala življenjskega zavarovanja! Marija je tvegala vse. In zato je močna, zato je tista, ki vpliva, je Božja vplivnica (infuencerka)! Njen »da« in volja za služenje sta bila močnejša kot vsi dvomi in težave« (papež Frančišek).

Njegovo novomašno geslo povzema Jezusove besede Moja ura (Jn 2,4) in izraža njegovo najintimnejšo željo, da bi se tudi on upodobil po Kristusu. Matildova ura je prišla. Svoje življenje je izkoristil in izpolnil dobesedno po geslu, ki pa ga zapisal na podobico ob posvečenju, kjer ob sončni uri stoji sporočilo: Carpe diem cru + cis (Izkoristi dan križa).

Rajni sobrat Matild ni hotel rešiti svojega življenja na zemlji, ampak ga je izgubil zaradi Njega (prim. Mt 16,25). Dosegel je, tako upamo, svoje veselje in svojo polnost v Bogu. Stopil je v veselje nebes, kjer ga čaka Oče v vsem svojem sijanju in slavi. Njegovo zemeljsko življenje je dopolnjeno, njegovo duhovno delo pa se je šele začelo.

Dragi sobrat Matild, naše vezi se niso pretrgale, ampak so se okrepile, v veri postale še močnejše in trdnjše po evharističnem občestvu. Ostajaš v našem srcu in molitvah. Prosi pred Marijo Pomočnico za vse nas!

Marko Košnik, salezijanski inšpektor

Rajni naročniki, člani mašne zveze in molivci za duhovne poklice

Ana Cizel, Celje
Ana Dimnik, Ljubljana
Matild Domic SDB, Želimlje
Janez Fartelj, Murska Sobota
Ivan Glušič, Mozirje
Marija Horvat, Velenje
Jože Hrašovec, Sv. Jurij ob Ščavnici
Minka Korošec, Boh. Bistrica
Karel Korpič, Markovci
Štefka Kranvogel, Voličina
Stanislava Lesjak, Celje
Alojzija Podlogar, Boštanj
Rezi Povše, Krmelj
Anton Rosenzopf, Podgora (A)
Ana Sreš, Dokležovje
Maja Žnidaršič, Postojna

	# DON BOSKO	NEKDANJI GEN. TAJNIK SLOV. KARITAS JEREČIČ	PEČENA REZINA MESA	BOŽJI SIN	6. IN 24. ČRKA ABECEDE	UGLAJENA ŽENSKA	# DON BOSKO	DAR, POKLON	ZNAK ZA ENAKOST
	VDOLBINA PO IZJEDI						DRAGO EMERŠIČ		
	PAJKOVA MOJSTROVINA						ANDREJ NOVAK		
	ISLANDSKA PEVKA						FINSKO JEZERO		
	>				MERILO				
					NAJVEČJA PUŠČAVA				
# DON BOSKO	JUNAK ANGLEŠKIH BALAD ROBIN	NAŠA IN TUJA ČRKA	✓		EV. VESOLJ. AGENCIJA		KRILLO RIM. KONJENICE		
		MESTO V ALBANIJ			ANGL. PISATELJ FLEMING		ELA (LJUBKOV.)		
NORVEŠKI DRAMATIK IBSEN						HRABER BOJEVNIK			
						SLOV. NARODNA JED			
DREVO Z OLIVAMI					LJUBLJ. POKOPALIŠČE			KAOS, STANJE BREZ REDA	ŽENA, KATERE MOŽ JE UMRL
					DALJŠE ČAS. OBDOBJE				
PAS PRI KIMONU				IT. PESNICA ADA				NINA VALIČ	
				LJUDSTVO NA FILIPINIH				MOŠKO IME	
KRALJICA PRI ŠAHU					EGIPČ. BOG SONCA		HRANA, JEDAČA		
					NEOMEJENO TRAJANJE		TEKOČINA PO ŽILAH		
STARO SLOVENSKO IME ZA FEBRUAR						BARVA IGRALNIH KART			
TOMAŽ ERTL						EVA LONGYKA			
TIPKA PRI KLAVIRJU					VERSKA ZGRADBA, PROSTOR ZA BOGOSLUŽJE				
TROJANSKI JUNAK, ENEJ					HOMERJEV EP				

GESLO križanke DB 4/2020

pošljite do 20. decembra 2020
na uredništvo revije Don Bosko.

- nagrada:** ročno izdelan lončeni piškotnik Centra DUO Veržej
- nagrada:** avtobiografija Toma Uzhunnalila *Preživel po čudežu*
- nagrada:** knjiga *Božji smehljaji - Sveto pismo v 145 karikaturah*
- nagrada:** knjiga *O don Bosku pripovedujejo*
- nagrada:** knjiga *Teorija spola*
- nagrada:** strip o salezijanskem bratu Artemiju Zattiju

REŠITEV

križanke DB 3/2020

Sem revček Andrejček

NAGRAJENCI

- nagrada**
Jožica ČEPON, Horjul
- nagrada**
Agica TROBEC, Vrtojba
- nagrada**
Luka MEJAČ, Vitanje
- nagrada**
Gašper OSOLNIK, Domžale
- nagrada**
Marja VERČ, Dobravlje
- nagrada**
Marija PUŠENJAK, Ljutomer

NORDDATEKAP

4. DEL

KRISTINA ANŽELJ
MLADINSKA DELAVKA, SMC RAKOVNIK

DANSKA
SLAŠČICA

PO SLEDEH PIKE NOGAVIČKE

V Stockholmu smo se nekateri najprej srečali z Zvonetom Podvinskim, slovenskim izseljenskim duhovnikom, ki nam je opisal svoje delo in slovensko skupnost na Švedskem. Vsak konec tedna prevozi okoli 1.000 km od Göteborga do Stockholma, na poti pa obiskuje Slovence in zanje mašuje. V avgustu slovenska skupnost tradicionalno organizira romanje k sv. Brigiti Švedski v Vadsteno, kjer smo se tudi mi ustavili na začetku našega popotovanja.

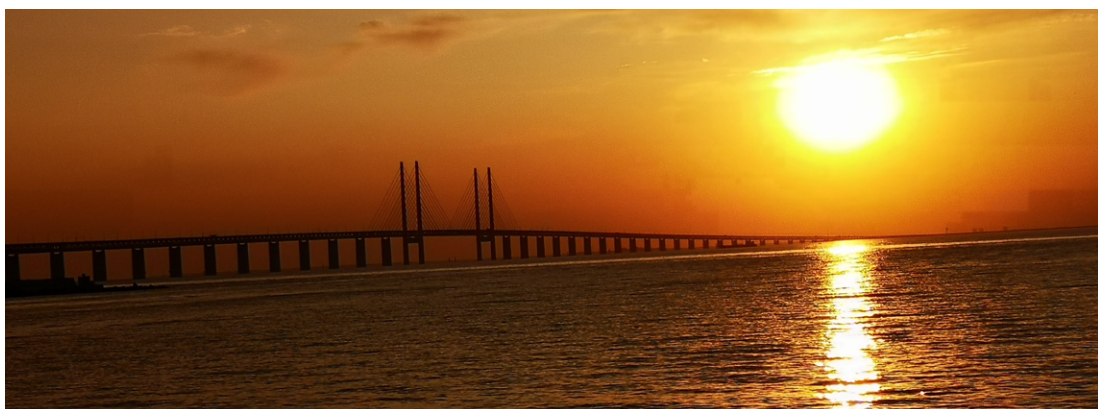
Nato smo se zapeljali en krog po centru mesta, obiskali Vasa muzej, kjer smo občudovali najstarejšo ohranjeno leseno vikinško ladjo, in še nekatere druge muzeje. Sledila je 300 km dolga vožnja do

Vimmerbyja, vasice, kjer se je rodila in živela Astrid Lindgren, ena najbolj slavni otroških pisateljic. Le kdo ne pozna njene Pike Nogavičke, bratov Levjesrčnih ali Ronje, razbojniške hčere!

Naslednji dan smo obiskali Astrid Lindgrens Värld (Svet Astrid Lindgren), tematski zabaviščni park, kjer so postavljeni svetovi iz njenih pravljic in knjig. Raziskovali smo Pikino ladjo, Ronjin grad in se navduševali nad ljubkimi malimi hišicami. Park je čudovito zasnovan in je res enkraten za družine z majhnimi otroki, saj je povsod ogromno toboganov in gugalnic, ob določenih urah pa so tudi gledališke predstave iz posameznih knjig.

TEMATSKI ZABAVIŠČNI PARK »SVET ASTRID LINDGREN«

ØRESUNDSKI MOST POVEZUJE ŠVEDSKO IN DANSKO

LESENA CERKEV V KRAJU HABO

NAJSTAREJŠA LESENA CERKEV

Ko ti je lepo, čas hitro mine in tudi mi smo morali oditi naprej. Iz Vimmerbyja smo se odpravili proti Malmöju, vendar smo si med potjo premislili in naredili krajši, 150 km dolg, ovinek do Haboja. Pri takih razdaljah, kot smo jih naredili, to res ni bil velik ovinek. Habo leži ob jezeru Vättern, ki je drugo največje jezero na Švedskem, tu pa stoji najstarejša ohranjena in največja lesena cerkev. Zgradili so jo v 15. stoletju, notranjost pa je v celoti poslikana s sveto-pisemskimi prizori. Ohranjena je v skoraj prvotnem stanju in je res čudovita.

V Malmö smo prišli zvečer in prespali v kampu tik ob Baltskem morju, skoraj pod mostom, ki povezuje Švedsko in Dansko. Po večerji smo odšli do morja, kjer nas je nekaj najbolj pogumnih tudi zaplaval. Če bi vedela, da ima samo 15 °C, ne bi pomolila niti prsta na nogi, tako pa sem to ugotovila šele po 15 minutah plavanja v ledenem morju.

KAKOR NA ZAČETKU TAKO NA KONCU

Zjutraj smo Švedski pomahali v slovo in se čez most odpravili na Dansko ter kmalu prišli do Københavna. Občudovali smo lesene hišice in pristanišče ter kraljevo pa-

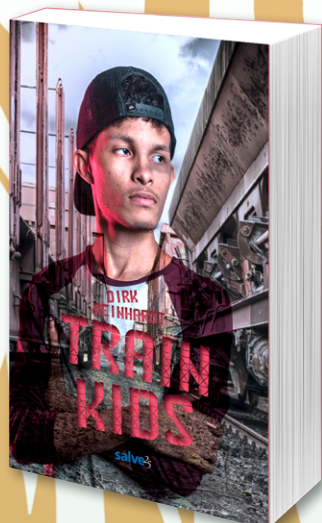
KØBENHAVN, GLAVNO MESTO DANSKE

lačo, nato pa smo se odpravili na dolgo pot proti domu. Mirno smo se vozili po nemški avtocesti in poslušali 'šlagerje' po radiu, ko se nam je zazdelo, da nekaj čudno ropota in da se kombi malo čudno nagiba. Hitro smo ustavili in fantje so po strokovnem pregledu ugotovili, da je desna sprednja pnevmatika tik pred tem, da počí. Ker je bila nedelja popoldne, smo se kar namučili, da smo našli avtomehanično delavnico, v kateri smo jo zamenjali. Pot smo tako začeli in končali z menjavanjem pnevmatik in s tem zaokrožili svoje popotovanje.

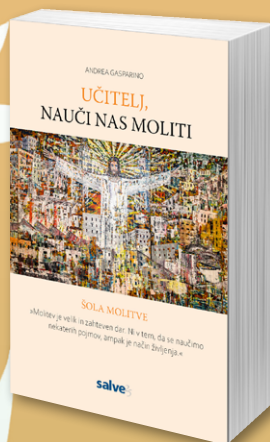
Celotno potovanje je bila zanimiva izkušnja, videli smo ogromno krajev, bili na skrajnem severu, v živo občudovali severne jelene, predvsem pa smo se učili strpnosti in potrpežljivosti, saj smo večino časa preživeli v kombiju, kjer pa seveda ni veliko prostora. Vsako tako potovanje človeka nekaj nauči, sčasoma pa ohraniš samo še lepe spomine.

Novosti za Miklavžev koš & praznično branje

22,50 € Dirk Reinhardt
TRAIN KIDS

17,50 € Andrea Gasparino
**UČITELJ,
NAUČI NAS MOLITI**
Šola molitve

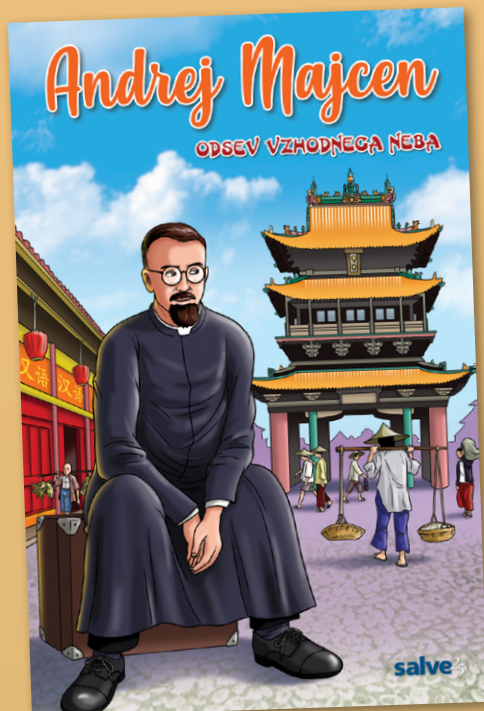

21,50 € Paula Faris
POKLICANA

Zakaj sem pustila dve sanjski službi,
da bi lahko v polnosti živela svojo
poklicanost

2,50 € Conrad De Meester
NA POTI S TEREZIJO

Juan Juvančič
**ANDREJ MAJCEN,
ODSEV VZHODNEGA NEBA**
12,00 €

2,50 € **MISIJON
ZA LJUBEZEN ETIOPIJE**

Pisana mavrica vtisov in izpovedi
misijonskih prostovoljcev

salve²⁵